

T E D N I K

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Leto XXV. št. 9

Ptuj, 9. marca 1972

Cena 0,70 din

Jubilejna seja SO Ptuj

Pred nedavnim sta se oba zbora skupščine občine Ptuj sestala na svoji stoti seja. V zelo obsežnem dnevnem redu (obsegal je 21 točk dnevnega reda) so občinski odborniki razpravljali o nekaterih zelo važnih vprašanjih v skupščini občine Ptuj. Prav pa bi bilo, da si najprej ogledamo in analiziramo delo občinske skupščine in njenih kolegijških organov v 1971 letu.

Občinska skupščina je bila v Ptuj ustanovljena 1963. leta in je na 99. sejah obravnavala 1428 zadev v 1141 točkah dnevnega reda. V veliko oporo so bili skupščinski kolegijški organi in to sedem skupščinskih komisij ter enajst svetov.

V svojem dosedanjem delu je bila skupščina angažirana v svoji zakonodajni funkciji, saj je od 1969. leta sprejela 98 odlokov. Največ odlokov je bilo sprejetih na področju financ (41), sledijo urbanizem in komunalne zadeve (19) ter gospodarstvo (11) itd.

Skoraj na vsaki seja pa so bila na dnevnem redu tudi vprašanja in predlogi odbornikov, ki so se nanašali na zadeve iz najrazličnejših področjih delovanja občinske skupščine in njenih kolegijških organov. Žal pa lahko po statističnih podatkih ugotovimo,

da se na sejah skupščine ni niti enkrat prijavilo k besedi nad 50% odbornikov. To pa je vsekakor podatek, ki ga ne smemo zanemariti, saj se v skupščini vedno razpravlja o zadevah, ki so splošnega družbenega pomena.

Kot sem že omenil, so pri reševanju nalog in ostalih problemov v občini mnogo pripomogle razne komisije in sveti, ki delujejo v okviru občine in jih imenujemo kolegijški organi. Samo komisija za prošnje in pritožbe je v svoji, zadnji mandatni dobi razpravljala o 27 zadevah o socialnem zavarovanju in varstvu in o 35 zadevah stanovanjskega značaja. Največ prošenj in pritožb se je v zadnji mandatni dobi nanašalo na dodelitev stanovanj in na zaposlovanje ter na vselitev stanovanj.

Verjetno pa je imela največ dela komisija za skrb za borce in invalide NOV, saj je reševala kar 102 prošnji za dodelitev mesečne družbene pomoči, od katerih jih je pozitivno rešila 83, negativno pa 19. Največ dela pa je imela ta komisija pri dodelitvi kredita za gradnjo oziroma popravila stanovanj. Vseh prošenj je komisija sprejela 290, od tega jih je pozitivno rešila 270 in še 7 za dodelitev stanovanj.

Mesečne priznavalnine borcem so znašale 180.000 din, enkratne letno pa 10.000 din. Za topliško zdravljenje je bilo porabljen lani 15.000 din.

Tudi delo komisije za verska vprašanja je bilo zelo obsežno. Njene naloge so bile obravnavanje vprašanj iz razmerij med občino in verskimi skupnostmi. Glede na to nalogo je komisija vzdrževala potrebne stike med predstavniki verskih skupnosti in skupščino občine. Prisostvovala pa je tudi sestankom CM društva.

Komisija za družbeni nadzor je imela v tej mandatni dobi osrednji problem reševanje problemov okrog Tednika in Radia. Kljub vsem dilemam in kritikam pa je ugotovila, da je glavni problem obeh zavodov le finančnega izvora in ne takšen, kot so ga predstavljali in popularizirali nekateri člani družbeno-političnih organizacij.

O uspehih in delu komisije ter svetov bi lahko napisali celo kroniko. Dejstvo pa je, da je bilo zadnje mandatno obdobje skupščine občine Ptuj in njenih kolegijških organov zelo uspešno, ker je bilo zadnje obdobje, obdobje ustavnih sprememb, pri katerih je morala sodelovati tudi skupščina z vsemi svojimi organi. -mn-

Šopek zvončkov za mamičin praznik

Pomlad se že prebujala in njeni znanilci – zvončki, so že odzvonili zimi. Lepo je za hip pustiti delo in vsakdanje skrbi in zaviti v naravo. Na sprehodu smo zagledali deklico, ki se je sklanjala k tlam in trgala zvončke. Zmotili smo jo pri nabiranju in povprašali, za koga jih nabira. Najprej nezaupen pogled, potem pa odgovor: Mamica praznuje dan žena in za darilo ji bom dala šopek zvončkov. Martina je še mala in nima denarja za rože pri cvetličarni, zato bo razveselila mamo s skromnim šopkom zvončkov, ki pa bodo mamiči prav tako mnogo pomenili.

Tekst in foto: S. S.

Obveščamo upokojenke in njih može ter žene III. terena, da priredi Društvo upokojencev v Ptuj 11. marca 1972 ob 16. uri koncert v čast dneva žena v Narodnem domu v Ptuj.

Vabimo vse navēdene, da se koncerta udeležijo. Vstop je prost.

JUTRI SEJA SO SLOV. BISTRICA

Jutri, v petek, 10. 3. 1972 dopoldne, bo 22. skupna seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti Skupščine občine Slov. Bistrica. Obravnavali bodo predvsem osnove družbeno ekonomske politike občine Slov. Bistrica v letu 1972:

- predlog odloka o davkih in prispevkih
- predlog proračuna občine za leto 1972
- poročilo odbora za gradnjo šolskega prostora na območju občine

– sprejem sklepa o sklicu zborov volilcev

– svoja poročila bodo dali tudi sveti: za občno upravo in notranje zadeve, za zdravstvo in socialno varstvo ter za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve kakor tudi sveta za družbeni plan in finance.

Obravnavali bodo tudi spremembe odločbe o ustanovitvi Delavske univerze Slov. Bistrica in doma dr. Jožeta Potrča v Poljčanah ter sprejem odloka o ustanovitvi štaba za civilno zaščito in imenovanju njegovih članov.

Dani bosta tudi poročilo komisije za družbeni nadzor in za volitve in imenovanja.

VH

VREME

do nedelje, 19. marca 1972. Zadnji krajec je bil včeraj, 8. marca ob 8,05. Napoved: Bospremenljivo vreme. Trajne padavine bodo prenehale, nastopile pa bodo kratkotrajne plohe. Bo vetrovno. Veter bo prinesel prve dni prihodnjega tedna snežne plohe. Hladno bo.

Alojz Cestnik

Kako bomo gospodarili letos

Pri načrtovanju splošne ekonomske politike in predvidevanja gospodarskih gibanj za leto 1972 je bilo treba računati tudi na posledice lanskega gospodarskega gibanja, ki se bodo v precejšnji meri prenesle tudi na letošnje leto. Poleg tega pa je bilo treba računati tudi na oceno slovenskih in jugoslovanskih gibanj gospodarstva za letošnje leto, na stališča SR Slovenije in sklepe tretje konference ZKS o socialnem razlikovanju. Bistvo sprejete usmeritve je, da morajo osebni dohodki ter splošna in kolektivna poraba rasti počasneje od rasti družbenega proizvoda. Izvajanje samoupravnih sporazumov bo zagotovilo, da bodo osebni dohodki rasi počasneje kot družbeni proizvod.

Upoštevač lanskoletni gospodarski uspeh in usmeritev gospodarskih organizacij je letos pričakovati v ptujski občini 18 % rast družbenega proizvoda. Če pa upoštevamo predviden porast cen v letošnjem letu, bo družbeni proizvod v tem letu večji le za 5 %.

V industriji pričakujemo 5 do 6 % večji fizični obseg proizvodnje, na kar bodo vplivale zlasti TAP, LES, Delta, Petovia, mlekarna in Perutnina. Večjo rast proizvodnje pa bo oviralo pomanjkanje finančnih sredstev in strokovnih kadrov. Tudi v proizvodnji aluminija ni pričakovati bistvenih sprememb. Zaradi suše in nesorazmerij v cenah kmetijskih proizvodov kmetijstvo lani ni doseglo ravni iz leta 1970. To pa bo vplivalo tudi na letošnji obseg kmetijske proizvodnje. Kljub nekaterim pozitivnim faktorjem, ki bodo omogočali hitrejšo rast proizvodnje v kmetijstvu, lahko pričakujemo največ 3 do 4 % večjo proizvodnjo. Gradbeništvo, ki je lani doseglo 22 % večjo vrednost gradbenih storitev, bo letos zaradi poslabšanja likvidnosti v gospodarstvu in uvedbe 30 % posebnega depozita stagniralo. V prometu bodo večje zmogljivosti omogočile 20 % večji obseg prometnih storitev. Realni porast prometa na debelo in drobno bo predvidoma 15 % večji od lanskega, kar pa ne dosega lanskoletne ravni (16 %). V gostinstvu zaradi stagniranja turističnega prometa lani niso dosegli vidnejših rezultatov. Zaradi devalvacije dinarja pa je pričakovati, da bo turistični promet tujih gostov nekoliko večji. Glede na taka pričakovanja bo ob istih kapacitetah v gostinstvu možno realizirati okoli 5 % večji obseg gostinskih storitev.

Število zaposlenih se je lani povečalo za 4,5 %. Letos pa je zaradi predvidenih gospodarskih smernic pričakovati le 2 % rasti. Še vedno pa bo primanjkovalo kadrov s srednjo, višjo in visoko strokovno izobrazbo. Dinamika osebnih dohodkov bo tudi letos zelo močna. Vendar jih bodo samoupravni sporazumi bolj povežali z rezultati dela. Ob povečanju življenjskih stroškov za okoli 13 %, kot jih predvideva republika, se realni osebni dohodek na zaposlenega v občini ne bo bistveno spremenil od lanskega.

NAJPOMEMBNEJŠI VIRI DOHODKOV OBČINE

Najpomembnejši viri dohodkov za knje splošne in proračunske porabe je davek od osebnega dohodka iz

delovnega razmerja, ki se bo letos znižal na 31,25 %, lani 31,87 %. Poleg stopnje davka bo občinska skupščina določila tudi znesek, ki ga sme posamezni koristnik v letu 1972 porabiti, da bi onemogočila večjo proračunsko uporabo od planirane. Pomemben vir dohodkov je tudi davek iz kmetijske dejavnosti, ki bo v letošnjem letu kmetom odmerjen po stopnjah, ki so veljale za lansko leto, razen za zavezance v tretji podskupini, ki jo je treba izenačiti s tretjo skupino. Uskladitev je potrebna in utemeljena zaradi izenačitve s sosednjimi katastrskimi občinami, ki imajo enake in podobne pogoje gospodarjenja in življenja. Pri davkih iz osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti, bodo letos uvedene še nekatere spremembe, kot so: zavezanec davka iz kmetijske dejavnosti, ki jim kmetijstvo ni glavni poklic, bo odmerjen republiški in občinski davek po nekoliko višji stopnji kot kmetom; davčnih olajšav bodo deležni samo tisti zavezanci davka, ki se preusmerjajo in jim je kmetijstvo edini vir dohodka.

Iz vseh možnih virov dohodkov za realiziranje gospodarskih smernic je pričakovati, da se bo letos akumuliralo približno 50.649.600 dinarjev. Vsa predlagana načela so usklajena z družbeno ekonomsko politiko SR Slovenije in zagotavljajo občini 17 % več bruto proračunskih sredstev. -mn-

ŽIVINA IMA CENO

Na zadnjem živinskem sejmu v Ptujju je bilo živahno

Prejšnji petek, prvi petek v tem mesecu, je bilo na ptujskem sejmišču zelo živahno. Kupcev in prodajalcev je kar mrgolelo in tudi živine, kljub slabemu vremenu, ni manjkalo, saj je bilo na sejmu nad 184 goved in konj ter 15 telet. Razen nekaj krav in konj pa je bila kvaliteta živine zelo slaba in imel sem občutek, da morajo prodati živino zaradi slabega lanskega pridelka krme.

Američan v Parizu: „Pariz ima eno samo napako. Ko si je človek prištedil dovolj denarja, da bi se tu pošteno zabaval, je gotovo že poročen in mora vzeti ženo s seboj...“

Manjše zanimanje za delo v tujini

Od leta 1965 do 1971 se je z območja bistriske občine zaposlilo v tujini prek zavoda za zaposlovanje okoli 750 občanov, mimo zavoda pa še okoli 200, največkrat kar s turističnim vizumom.

Najbolj močno je bilo odhajanje v tujino v letih 1966–69, medtem ko je v zadnjih letih v upadanju. Skoraj popolnoma pa je prenehalo odhajanje mimo zavoda za zaposlovanje. Vzroke za manjše odhajanje bi našli v večjih možnostih za zaposlitev v domačem okolju in na območju občine Maribor, kjer je zaposlenih precej Bistričanov. Eden izmed vzrokov je tudi nova politika do zaposlovanja naših ljudi v tujini. Določene spremembe so nastale doma, kjer smo začeli omejevati odhajanje predvsem kvalificirani delovni sili. Večje zanimanje za delo v tujini kažejo sedaj le še ljudje, ki so zaposleni v delovnih organizacijah z osebnimi dohodki pod poprečjem občine ali republike.

Vsekakor zaradi odhajanja v tujino v občini ni občutiti pomanjkanja delovne sile, celo narobe, število tistih, ki iščejo delo, se veča.

V prejšnjih letih je največ delavcev iskalo delo v Avstriji, kjer se jih je zaposlilo 70 %; drugi so iskali delo v

Nemčiji, Švici in na Švedskem. To pa se je bistveno spremenilo po letu 1969, ko je močno poraslo zanimanje za delo v Nemčiji. Tako je sedaj zaposlenih v tej državi okrog 700 ljudi, v Avstriji 100, v Švici 70 in na Švedskem 30 občanov.

Od skupnega števila 900 zaposlenih v tujini, je skoraj 300 žensk v starostnem obdobju 18 do 35 let, starostno razdobje moških pa je 20 do 40 let. Pomembna je tudi slika kvalifikacijske strukture. Okrog 300 ljudi je kvalificiranih, cca 600 pa nekvalificiranih. V tujino je odšlo okoli 100 zakonskih parov, ki so pustili svoje otroke tukaj; prav tolikšno pa je število družin, iz katerih je odšel v tujino po en zakonec. Takšni dohodi predstavljajo za družbo v največ primerih precejšnje obremenitev, ki se kaže predvsem v vzgoji otrok.

Zaposlovanje mimo zavoda za zaposlovanje je sedaj samo še izjema. Največkrat takšne izjeme odhajajo v tujino s turističnim vizumom, kar pa jim že po kratkem bivanju v tujini povzroča precejšnje težave, ki se kažejo predvsem v čezmernem izkoriščanju s strani delodajalca, pogosto pa so takšni delavci brez vsakih pravic. Prej ali pozneje jim tam tudi prepovedo bivanje. Vse to je spodbudilo zavod za zaposlovanje, obč. konf. SZDL, bistriško banko in SO Slov. Bistrica k dogovoru za tesnejše sodelovanje z delavci, zaposlenimi v tujini. Ti organizirajo priložnostne stike z delavci predvsem ob praznikih in v času dopustov. Za letos pripravljajo veliko srečanje zdomcev na gradu Štatenberg, ko jih bodo seznanili s trenutnim stanjem v občini in republiki in z možnostmi za vrnitev v domovino, ker se tu in tam le pojavljajo možnosti za zaposlitev, če ne v domači občini, pa v mariborski.

Obstaja mnenje, da bi morala občina nuditi več možnosti zdomcem za odpiranje zasebnih obrtnih delavnic tistim, ki so si z delom v tujini ustvarili za to pogoje.

Še prej pa bi bilo treba odpraviti šušmarstvo, kar je predpogoj, da se bo povečalo zanimanje za posebno obrtno dejavnost.

Vsi, ki bodo v bodoče odhajali v tujino prek zavoda za zaposlovanje, bodo imeli zagotovljen zdravniški pregled ter bivanje in prevoz do delovnega mesta. Zavod jih pred odhodom tudi opozori na dokumente, ki jih potrebujejo na novem delovnem mestu, pogoje za bivanje, na življenjske stroške in tudi višino zasluzka. Vsak kandidat za delo v tujini prejme brošuro z obrazložitvijo meddržavne konvencije za zagotovitev pravic in dolžnosti v posamezni državi. Zavod za zaposlovanje vzdržuje z delavci-zdomci stalne stike. V tem okviru bo posebna komisija obiskala nekatere delovne organizacije v Nemčiji, kjer je zaposlenih večje število delavcev iz občine.

Zavod si tudi prizadeva, da bi starši, ki so pustili v domovini svoje otroke, za nje tudi kar najbolje skrbeli. VH

ZRVS v bistriški občini opravljene naloge

Okoli 60 delegatov iz krajevnih organizacij ZRVS na območju bistriške občine je preteklo sredo pregledalo dejavnost obč. odbora ZRVS in sprejelo naloge za naslednje dvoletno obdobje.

Združenje rezervnih vojaških starešin deluje na območju celotne občine. Njeno prisotnost je mogoče občutiti predvsem v vseh družbenopolitičnih in delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

V zadnjem času je organizacija posvečala največ pozornosti idejno-političnemu in strokovnemu usposabljanju svojih članov, njihovim kadrovskim vprašanjem in politični dejavnosti vsakega člana. Posebno pozornost je namenila pripravam na SLO in načinu vzgoje prebivalstva na tem področju. Zavzemala se je za najtesnejše sodelovanje z vsemi organizacijami in društvi, ki sodelujejo v obrambni vzgoji. To posebno velja za organizacije kot so planinci, strelci, športna društva in podobni. Vsak član ZRVS v občini bi naj aktivno deloval vsaj v enem od takšnih društev.

Preteklo mandatno obdobje je bilo uspešno po sodelovanju ZRVS z garnizijo v Slov. Bistrici. Strokovni del pouka in mnoge akcije so izvajali skupno.

Pridobljeno znanje članstva je bilo na visoki ravni, kar je rezultat visoke zavesti vsakega posameznika, ker je bil velik del izobraževanja opravljen individualno.

Vse vaje in akcije so bile po udeležbi kot po doseženih uspehih zelo uspešne, kar velja tudi za delo komisij. Poseben poudarek in pozornost sta bila posvečena orientacijskim taktičnim pohodom. Izvedli so dva in pri obeh je sodelovalo skupno okrog 300 članov. Ekipni prehodni pokal občinske organizacije ZRVS je lani osvojila ekipa iz Poljčan, med najuspešnejšimi posamezniki pa so bili Rado Vižintin iz Poljčan in Oto Nekrep iz Zg. Bistrice.

Uspešno delo organizacije je razvidno tudi iz podatka, da je lani napredo-

valo 76 oficirjev, 180 podoficirjev in 37 desetarjev. Glede na uspešno delo je ZRVS Slov. Bistrica zavzela v letu 1970 drugo mesto v državi ter prejela diplomu in praktična darila. Razširila je svoje vrste in šteje sedaj nad 600 članov.

Na redni skupščini so sprejeli okvirni program dela za 1972 leto. Še nadalje bodo posvečali vso skrb vsem oblikam SLO, izobraževanju in kadrovski politiki, tekmovanjem ter izobraževanju članstva.

Skupščina je izvolila nove organe organizacije in sicer 13-članski občinski odbor, 3-članski nadzorni odbor, ideološko-strokovno, kadrovsko in komisijo za družbeno-politično dejavnost in obrambno vzgojo. Izvolili so tudi 5-člansko predsedstvo, za predsednika pa ponovno Ivana Ferka.

Na skupščini so soglasno sklenili pridružiti se mnogim delovnim in drugim kolektivom, ki predlagajo zvezni skupščini, da se tovariš Tito ponovno razglasi za narodnega heroja.

VH

OPRAVIČILO NAROČNIKOM

Nekateri naročniki iz Ptuja in okolice niso prejeli prejšnje številke našega lista. Do napake je prišlo v ekspeditu tiskarne, kjer pomotoma niso opremili z naslovi okrog 250 izvodov lista. Te izvide so nenaslavljeni poslali naši upravi. Uprava lista je to takoj ugotovila, ni pa mogla naknadno poslati teh izvodov naročnikom, ker ni poznala njihovih naslovov.

Pošti Ptuj smo predali te izvide in prosimo naročnike, ki prejšnje številke niso dobili, da jo zahtevajo od svojega pismonoše.

Opravičujemo ekspedit tiskarne zaradi te pomanjkljivosti.

Uprava Tednika

Združitev zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov

Potreba zdravstvenega zavarovanja delavcev in zdravstvenega zavarovanja kmetov po združitvi v enotno zdravstveno zavarovanje, ni novost. Dosti se je že govorilo in pisalo o tem in prebivalci območja Dolenjske so se z referendumom že izrekli za združitev. Tudi mariborska regija za območje občin: Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj in Sl. Bistrica se pripravljajo za tako združitev, pri čemer bo potrebno najprej premostiti finančne zmogljivosti. Upoštevaty je treba, da gre za združitev dveh skupnosti različnih kategorij, kajti sredstva zavarovancev delavskega zavarovanja pritekajo po načelu samofinanciranja, zavarovaneč kmetom pa pomagajo kriti stroške zdravstvenega zavarovanja družbenopolitične skupnosti. Tudi število zavarovancev je različno.

Podatki za leto 1971 kažejo, da je število zavarovanih oseb iz:

delavske skupnosti	258.495 ali 84,43 %
kmetov pa	47.653 ali 15,57 %
skupaj	306.148 100 %

Predvideni poprečni stroški pa so:

za sklad zdravstvenega zavarovanja delavcev	654,58 din
za sklad zdravstvenega zavarovanja kmetov	327,22 din
Razlika v stroških	327,36 din
ali približno v razmerju 2:1, in je zavarovancev delavcev 5,5 krat več kot kmetov.	

Združitev obeh skupnosti bi nudila vsem uveljavcem zdravstvenega zavarovanja enako zdravstveno varstvo. Za enako zdravstveno varstvo je potrebno pokritje razlike stroškov zdravstvenega varstva, ki teoretično znaša 327,36 din in x 47.653 oseb - din

ZBORI VOLILCEV V LESKOVCU

V nedeljo, 5. marca ob 8. uri, je bil zbor volivcev za območje krajevnih skupnosti Leskovec. Na njem so razpravljali o družbeno-ekonomskih izhodiščih za zbiranje in uporabo sredstev za kritje družbenih potreb v občini ter o osnutku proračuna občine Ptuj za leto 1972. Tudi poročilo krajevnih skupnosti za leto 1971 in program dela krajevnih skupnosti za leto 1972 je bil obravnavan.

Poročilo o delovanju občine je dal odbornik Janez Kmetec, dopolnil pa ga je Zdravko Turnšak, predsednik SZDL občine Ptuj. Za krajevno skupnost pa je poročal Jožef Bračič.

Navzoči so budno spremljali poročila in po poročilih dajali svoja mnenja in pripombe. Poleg ureditve cest, mostov, potov, hudournikov, odprtja še ene trgovine in uvedbe prodaje mesa vsaj enkrat tedensko, ureditve osmenjevalne postaje, je bila najbolj živahna razprava o pokojninskem in zdravstvenem zavarovanju kmetov ter o njih združitvi z zdravstvenim zavarovanjem delavcev in končno o potrebi vodovoda. Nujna potreba v kraju je voda, nič manj pa ni potrebna sanacija kmetijstva s pomočjo družbeno-politične skupnosti, je bilo izrečeno.

JM

NOVINARJI KREPIJO PRIJATELJSTVO

Pokrajinski časniki in lokalne radijske postaje, ki delujejo na področju občin Cakovec, Koprivnica, Ptuj, Ormož, Slovenska Bistrica in Varaždin, so prispevali velik delež pri krepitvi bratstva in prijateljstva, so poudarili predstavniki občinskih sindikalnih svetov in novinarji informativnih sredstev s področja omenjenih šestih občin na sestanku v Cakovcu. Razgovor je bil pri občinskem sindikalnem svetu Cakovce minul petek dopoldne. Pogovarjali so se o konkretizaciji dogovorov o oblikah in načinu objavljanja in obveščanja ob XI. tednu bratstva in prijateljstva šestih sodelujočih občin. Kot smo že poročali, bo aprila v vseh šestih občinah več pomembnih prireditvev in srečanj, osrednja proslava pa bo 22. aprila v Ormožu.

V Cakovcu so med drugim sklenili, da bodo vse lokalne radijske postaje in pokrajinski časniki že pred pričetkom tradicionalnega tedna bratstva in

prijateljstva objavljali daljše reportaže o delu in življenju vsake izmed bratskih občin. Lista PRIJATELJSTVO letos ne bodo izdali, ampak bodo vse informacije objavljene v obstoječih informativnih sredstvih.

V nadaljevanju razgovora so se domenili za razširjeni sestanek novinarjev in urednikov lokalnih radijskih postaj in pokrajinskih časnikov s področja šestih sodelujočih občin. Sestanek bi naj bil 7. aprila letos v Ptuj. Dosedanja praksa, da so radijske postaje in pokrajinski časniki prinašali vesti bratskih občin samo v času tedna bratstva in prijateljstva, je bila nezadovoljiva. Na sestanku v Ptujju se bomo dogovorili o izmenjavi informacij skozi vse leto.

Tako bodo tudi novinarji povečali svoj delež pri krepitvi bratstva in prijateljstva treh slovenskih in treh hrvaških občin.

jr

15.599.686,-. Vemo pa, da kmet ne koristi zdravstvenega varstva v tolikšni meri kot delavski zavarovavec, ne povzroča posebnih administrativnih stroškov in ne prejema ob času zdravljenja nobenih denarnih prejemkov, zato je predvidena razlika znato manjša.

Ce bi s to predvideno teoretično razliko obremenili kmetovalca, bi se mu njegova dajatev za zdravstveno varstvo podvojila in bi mu v določeni primerih narasla na 100 % njegovega katastrskega donosa. Primer: malo hribovskega kmetijsko gospodarstvo z enim ali dvema onemoglimi družinskima članoma, z lastno hišico in nekoliko zemljišča ima KD din 640,-. Po razpredelnici za leto 1972 je predpisan ozir. izglasovan prispevek za kmetijsko zdravstveno varstvo 25 % od KD, če za kritje dodatnega varstva dodamo še toliko, je 50 %. Namesto lanske glavarine na osebo din 100,-, je letos predviden pavšalni znesek na kmetijsko gospodarstvo din 320,-, kar je pri gospodarstvu din 640,- katastrskega donosa ravnih 50 % in 50 % zgoraj omenjenih, je čistih 100 % ali celoten (njegov) dohodek.

Z glavarino so bila lansko leto prizadeta kmetijska gospodarstva s številnimi družinskimi člani, premožnejša in revnejša, letos pa je vsako gospodarstvo enako obremenjeno, veliko ali malo, bogato ali siromašno; razlika je le v tem, da je poprečno na premožnejših in večjih kmetijah več družinskih članov, na siromašnih in malih pa manj, da boljše situirani lažje plača več kot revni in končno, da so na malih, siromašnih kmetijskih gospodarstvih ostali le še stari - dela nezmožni ljudje, ki vpijejo po gospodarski in življenjski rešitvi, ki želijo, da bi se jim zasvetil žarek upanja v njihovo jesen življenja. Vaško revščino odpravljamo, socialno ogrožene bi radi čimprej črtali iz seznama, beg iz kmetij želimo zaustaviti in stare, onemogle, osamljene kmete sanirati, to so problemi, ki jih ne morejo reševati sami kmetje, temveč je tu potrebno razumevanje širših slojev, družbenopolitičnih skupnosti. Zavedajmo se, da kmet daje skupnosti, kolikor pač daje po svojih močeh, pri delitvi dobrin pa je malo zastopan.

Do združitve zdravstvenega zavarovanja delavcev in zdravstvenega zavarovanja kmetov preostajata dve možnosti: I. da zavarovanci - delavci prevzamejo kritje razlike zdravstvenih prispevkov, kar bi obremenjevalo njih osebni kosmati dohodek z 0,62 %. S tako potezo solidarnosti bi trenutno olajšali položaj in zadevo premaknili iz mrtve točke; II. če pa želimo sanacijo kmetijstva trajnejše zagotoviti, moramo logično premisliti in se preusmeriti na nacionalno zavarovanje.

JM.

Raztreseni profesor zbegano stoji pred ogledalom v svojem stanovanju, s klobukom in plaščem v roki.

„Zdaj pa res ne vem, ali sem ravnokar prišel domov ali pa nameravam oditi.“

SIP SE JE PREDSTAVIL KMETOM

Kmetje so napolnili dvorano.

Kmetje s področja ormoške občine so minulo sredo imeli izjemno priložnost seznaniti se z delom kmetijske mehanizacije, ki tudi na ormoško področje prodira z velikimi koraki. Strojno industrijsko podjetje (SIP) Šempeter v Savinjski dolini je skupaj s Kombinat HMEZAD Zalec predstavilo kmetom linijo strojev za spravo krme. Pri organizaciji je sodeloval tudi Kombinat „Jeruzalem“ Ormož. Strojno industrijsko podjetje ali kratko SIP Šempeter izdeluje po licenci znane avstrijske firme Poettlinger stroje za spravo sena. Kmetijski kombinat HMEZAD Zalec pa je generalni zastopnik omenjene firme za področje Jugoslavije.

Ormoški kmetje so ob tem zanimivem predavanju napolnili dvorano Delavske univerze do zadnjega kotička. Z velikim zanimanjem so si ogledali tri kratkometražne filme in 100 diapozitivov ter poslušali predavanja ing. Horvata in ing. Zagarja. Kmetje so se v pogovoru, ki je sledil predavanju,

zanimali predvsem za cene in dobavne roke strojev. Predstavniki SVL obrata „Jeruzalem“ Ormož, so med drugim povedali, da kmetje lahko kupijo vse kmetijske stroje prek te delovne organizacije. Pri tem so lahko deležni tudi manjših kreditov. Kmetijski kombinat HMEZAD Zalec ima na zalogi vse vrste strojev za opremo kmetij domače in tuje proizvodnje. Tako bi sodelovanje dveh kombinatov omogočilo kmetom pospešeno mehanizirati kmetije.

Kmetje so bili s predstavitvijo kmetijskih strojev, pa čeprav samo na filmu in v obliki predavanja, zelo zadovoljni. Taki strokovni nasveti, s katerimi kmetje dobijo nekaj več znanja o možnostih nakupa in vzdrževanja kmetijske mehanizacije, so zelo dobrodošli.

Ob koncu so se pogovorili o praktični demonstraciji kmetijskih strojev, ki bi naj bila letos maja meseca v Ormožu.

jr

Steklo in čopič

Med poklice, ki se kljub več stoletjem obstoja niso bistveno spremenili, se gotovo uvršča stekloslikarstvo. Pred sto leti so ga poznali v prav takšni obliki kot danes. Razlike so samo v vsebini risb, ki se z leti spreminjajo kakor tudi oblike izdelkov.

Dela stekloslikarjev ni težko opisati, čeprav bi to znalo le malo ljudi. Težko je namreč videti stekloslikarja pri delu, predvsem zaradi tega, ker jih je zelo malo, kar pa ne pomeni, da jih bo v bodoče še manj. Industrijski steklarski šolski center v Rogoški Slatini je pred leti opustil šolanje teh kadrov in so sedaj delovne organizacije te stroke prepuščene vzgoji teh kadrov same sebi in svojim oblikam izobraževanja.

Vloga in število stekloslikarjev je v največji meri odvisno, kakor v drugih poklicih, od zahtev trga in kar je še pomembnejše, od njegovih modnih zahtev, ki so tudi v steklarski industriji močno prisotne.

Osnovna naloga stekloslikarja je s čopičem, v zadnjem obdobju pa tudi z nekaterimi drugimi sredstvi, oplemeniti steklene izdelke. Večkrat pa je potrebno „skriti“ tudi kakšno napako, ki nastane pri izdelavi posameznega proizvoda. Slikanje na steklo je zelo malo, ali skoraj nič podobno delu, ki ga opravlja kakšen slikar na platno, papir in podobno, ko izraža svoja čustva, pa čeprav ima tudi stekloslikar kot osnovno sredstvo svojega ustvarjanja čopič in stekleni

predmet. Razen tega, da slikanje na steklo zahteva veliko več natančnosti, je tudi zdravju bolj škodljivo, saj se opravlja s svinčnimi barvami, terpentinom in raznimi laki. Med znamenitosti bi lahko prištevali tudi to, da stekloslikar riše tudi s „tekočim zlatom“, ki pa pokaže svojo pravo zlato barvo komaj po žganju v temperaturo 400 do 500 stopinj C. Tudi ostale oblike oplemenitenja stekla, ki jih opravlja stekloslikar, je potrebno pred odhodom na trg žgati na takšni temperaturi v posebnih pečeh, ker bi se brez žganja lahko izbrisale.

Način dela je ostal neizpremenjen že stoletja in se naslanja predvsem na ročno delo (uveljavlja se že tudi strojno), ki ostaja tudi v današnjem obdobju visoko cenjeno in iskano, kar potrjuje tudi podatek, da po obdobju manjšega stagniranja, postaja tudi na tujih tržiščih ponovno povpraševanje po takšnih izdelkih, katerih dekoracija pa se mora prilagajati novim zahtevam.

Kljub vse večjemu številu izdelkov razsvetljavnih teles iz raznih umetnih mas, papirja, blaga in podobnega materiala pa ostaja steklo, posebno če ga oplemeniti s svojim delom tudi stekloslikar, vedno najbolj iskano in trajno svetlobno telo. Ta podatek zgovorno potrjujejo tudi vse trgovine, ki prodajajo električna svetlobna telesa, saj je prav slikana steklena oprema najlepši okras sodobnega stanovanja, pisarne, restavracije in drugih javnih prostorov.

VH

Stekloslikarka na svojem delovnem mestu v bistriški Steklarni.

Potrebe velike - denarja malo

Verjetno je zadnje obdobje v haloških krajevnih skupnostih, obdobje „cestne mrzlice“, saj se povsod zavedajo, da lahko, nič kaj prijetno življenje ostarelega haloškega kmeta vsaj delno izboljšajo z gradnjo novih, oziroma rekonstrukcijo starih cest. Le-te so popolnoma dotrajale in skoraj niso več prehodne, kaj šele, da bi po njih vozili.

S takimi in podobnimi problemi so se ukvarjali pred nekaj dnevi tudi na sestanku krajevne skupnosti v Majšperku. Obravnavali so program dela krajevne skupnosti in Socialistične zveze za leto 1972. Žal pa lahko ugotovimo, da kljub krajevne samoprispevku, ki ga plačujejo občani že štiri leta, krajevne potrebe še vedno preraščajo razpoložljiva finančna sredstva, kar potrjuje že dejstvo, da ima krajevna skupnost v svojem upravljanju okrog 50 km cest, katere pa so več ali manj vse potrebne popravila. Od razpoložljivih sredstev so letos namenili 30.000 dinarjev za manjša popravila cest, kot so: navozi gramoza, propustni kanali ipd.

Odborniki krajevne skupnosti so tudi pripomnili, da je od uvedbe samoprispevka najmanj dobil center krajevne skupnosti, to je Majšperk-vas

in Breg. Zato so se po dolgi in živahni razpravi odločili, da bodo letos zgradili cesto iz Majšperka v Sestrze in Medvece, ker bodo tako znatno skrajšali pot prebivalcem tega dela krajevne skupnosti do centra v Majšperku. Prav tako bodo letos pričeli z gradnjo mrliške veže na pokopališču, kajti stara je že dotrajala, vedno bolj pa se pojavljajo potrebe po tem objektu. Kot tretjo in prioritarno nalogo pa so postavili gradnjo telefonskega omrežja na Medvece. To so torej tri najvažnejše naloge, ki jih ima v svojem programu za leto 1972 krajevna skupnost v Majšperku. Ne smemo pa misliti, da bo s tem zadoščeno vsem potrebam in željam občanov. Že lani so občani ob znatni podpori krajevne skupnosti zgradili precej cest, ki pa še niso končane in jih bodo morali letos dokončati. Trn v peti jim je most v Skrblihah, ki ga morajo zgraditi, če hočejo gramozirati cesto na Jelovce, ki je bila zgrajena že lani. Vsa prej omenjena dela in še druga pa zahtevajo ogromno finančnih sredstev, ki jih krajevna skupnost in občani ne bodo zmogli, zato računajo na pomoč širše družbe. Upajo pa, da bodo vsaj delno realizirali prioritete tri naloge.

(Konec na 15. strani)

Obširen program KS Kidričevo

Krajevna skupnost Kidričevo, ki obsega 6 območij, si je za letošnje leto pripravila precej obširen program dela, kar je že dobro razvidno iz podatka, da bi za realizacijo celotnega programa potrebovala skupaj kar 1.667.500,00 dinarjev. Kar dve območji in sicer Apače ter Njiverce bosta letos asfaltirali svoje vaške ceste v skupni izmeri 29.700 kv. metrov, za kar bosta potrebovali 1.174.000 din, kar je nekaj več kot dve tretini vseh sredstev krajevne skupnosti, predvidenih v programu dela.

Poleg tega pe je želja občanov krajevne skupnosti, da bi le dokončno asfaltirali del ceste od naselja do železniške postaje, da bi razširili prostore letnega kopališča in dogradili sanitarne prostore ter ostale naprave, za kar bi potrebovali še nadaljnjih 10.000 din, vendar bi le-te črpali izrecno iz sredstev kopališča, to je iz izkupička v letu 1970/71 ter iz sredstev krajevne skupnosti. Ker ima

vsako območje KS svoj krajevni odbor, bo tudi na to prešel lep del odgovornosti, saj je precej problemov, ki že dalj časa terjajo nujno rešitev. Tako je potrebno urediti razsvetljavo ceste ob garažah, obnoviti asfaltirane ceste ter stanovanjske poti k stanovanjskim blokom, urediti park ob garažah TGA Kidričevo in AMD ter zasaditi grmičevje in okrasno drevje ob stanovanjskih blokih. Potrebno bo graditi še več nujno potrebnih garaž, za katere pa bo seveda poprej še treba najti potrebno lokacijo. Najvažnejša naloga KO Kidričevo I. pa bo vsekakor, da uredi vse potrebno za uvedbo postopka za razpis referendum, ki je na ostalih območjih že uveden. Znano je, da je že dvakrat referendum v naselju Kidričevo I propadel in, da je zadnji čas, da se tudi v tem naselju uvede, če se zares želi v celoti realizirati obširen, vendar pa konkreten in nujen program dela KS Kidričevo!

M-F

NA OBISKU V POKLICNI KMETIJSKI ŠOLI TURNIŠČE

Veselje imamo, toda...

Že nekajkrat sem direktorja Poklicne poljedelsko-živinorejske šole v Turnišču, Egon Zoreca, klical po telefonu. Hotel sem se dogovoriti za kratek razgovor. Vendar je bil ves moj trud zaman. Zato sem se pred dnevi osebno oglasil v šoli in tokrat mi je bila sreča naklonjena. Prijaznega di-

študija v srednji in poklicni strojni šoli.

Kako imate organiziran praktični pouk, ki vsekakor spada v sklop Poklicne kmetijske-živinorejske šole?

Najprej naj omenim, da je zgradba, v kateri živimo, stara že 450 let in da že sami prostori ne ustrezajo uspešne-

450 let stari grad služi za učne prostore Poklicne poljedelsko-živinorejske šole v Turnišču

rektorja, ki je že tik pred upokojitvijo, sem našel v njegovi pisarni. Hitro sem mu postavil nekoliko vprašanj, kajti vedel sem, da mu je čas zelo skopo odmerjen.

Ali mi lahko poveste malo zgodovine Poklicne poljedelsko-živinorejske šole v Turnišču?

Poljedelsko-živinorejsko šolo v Turnišču, ki se je pred nedavnim preimenovala v poklicno, je leta 1953 ustanovil takratni OLO v Ptuj. V petnaj-

mu delu šole. Pred nekaj leti smo imeli tudi svoje zemljišče, ki pa so nam ga vzeli, tako da so se možnosti za praktični pouk še poslabšale. Sedaj imamo samo vrt, ki pa je vsekakor premali, da bi lahko posredovali učenecem toliko praktičnega znanja, kot bi ga morali. Imamo pa lasten traktor in vsi fantje, ki končajo šolanje na naši šoli, morajo opraviti tudi vozniški izpit za traktor in dobijo tako poleg poklica KV živinorejca in poljedelca še poklic KV traktorista. Letos bosta traktorski izpit opravili tudi dve dekleti.

S katerimi težavami se pri svojem delu največkrat srečujete?

Veliko težav povzročajo finančna sredstva, ki nam v veliki meri primanjkujejo. Težave so tudi zaradi starih in neprimernih prostorov, kakor tudi zaradi pomanjkanja strokovnega profsorskega kadra. Upamo, da se bodo razmere za kmetijstvo nekoliko izboljšale in verjetno bomo takrat tudi mi dobili več možnosti za svoje delovanje.

V Poklicni poljedelsko-živinorejski šoli v Turnišču sem se pogovarjal tudi z nekaterimi dijaki te šole.

Marija Toplak iz Stojnc obiskuje prvi letnik poklicne šole za kmetovalce. Stara je 15 let in pravi, da bi bila rada frizerka, vendar za ta poklic ni imela možnosti. Zato se je odločila za kmetijsko šolo in bi rada šolanje tudi nadaljevala. Doma imajo 3,5 ha obdelovalne zemlje, ki jo obdelujeta oče in mati sama. Na vprašanje ali bo po končanem šolanju ostala doma na posestvu, ni znala odgovoriti, pravi, da bo še premislila.

Nežka Mislovič ima 17 let in je doma iz Zavrča. Obiskuje drugi letnik poklicne šole in se je odločila za živinorejsko smer. Tudi ona bo po končanem šolanju v Turnišču nadaljevala na srednji kmetijski šoli. Doma imajo 4,5 ha obdelovalne zemlje in se ukvarjajo predvsem s pitanjem telet in mlade govede. Delno pa svoj dohodek izpopolnjujejo tudi s prašičerejo. Nežka mi je ob najinem razgovoru zatrdi-

Še: V TAP še vedno vroča kri

V sedmi številki Tednika smo v članku z naslovom „V TAP ŠE VEDNO VROČA KRI“ pisali o delovnem sporu med prejšnjim direktorjem dipl. inž. Stefanom Požlepom in TAP. V drugem odstavku tega sestavka pa se je pojavila neljuba napaka, da Stefan Požlep ni bil obveščen o neizvolitvi za direktorja v naslednji mandadni dobi.

Po statutu podjetja je postopek za izvolitev direktorja naslednji: razpisna komisija zbere vse prijavljene kandidate in jih potem predloži delavskemu svetu v razpravo, s tem, da najmanj osem dni prej obvesti kandidate o njihovi kandidaturi, da bi se lahko le-ti tudi pripravi na volitve. Ker pa razpisna komisija ni poznala naslova Stefana Požlepa, je delavski svet izvedel volitve brez vednosti kandidata in so mu pozneje predložili oba sklepa: delavskega sveta o neizvolitvi in razpisne komisije o njegovi kandidaturi.

-mn-

Praznovanje na Hajdini le za nekatere?

4. marca 1972 je bilo napovedano v Hajdini praznovanje dneva žena. Za organizacijo prireditve je bil zadolžen verjetno odbor, ki so ga sestavljale ženske. Vsaka udeleženka na prireditvi bi morala plačati 50.- din za dve osebi. Žene so hodile pobirat denar od hiše do hiše, vendar se mi zdi čudno, da so „zgrešile“ nekatere hiše na Hajdini. Ne vem, morda se jim je zdelo, da me ne spadamo med Hajdinčanke ali pa morda naš denar, ki bi ga z veseljem odšteje, ni toliko vreden, kot denar ostalih sovaščank. Poleg tega imamo žene vse enake pravice, ne glede na položaj in vlogo v naši družbi. Pripominjam, da bi se z veseljem udeležila jaz, kakor tudi moje sosedice, zabave v domači vasi, česar pa na žalost nisem bila deležna.

Rada bi se zahvalila v svojem imenu in imenu ostalih sovaščank, za tako „odlično“ organizacijo, kot jo vedo izpeljati le na Hajdini. Mnenja sem, da me prizadete vseeno nismo tako zaostale in neumne, da se ne bi smele prikazati med hajdinski ženski svet.

Z dejanjem organizatorjev se ne strinjam in jim priporočam, da v bodoče organizirajo podobne prireditve za vse žene. Toda leto je dolgo!

Vse prizadete smo matere in je praznik tudi naš ter nam pripada tako, kot vsem ostalim ženam in dekletom, saj so se v NOB borile tako žene kot tudi dekleta.

N. C.

DROBNI NASVETI

— Prekipelo mleko izgubi precej neprijetnega vonja in okusa, če mu takoj primešamo nekaj zrn soli.

— Dobro domače sredstvo za odstranjevanje madežev si lahko napravimo sami takole: osem žlic salmijaka, osem žlic vinskega cveta in dve žlici soli dobro zmešamo, da se sol stopi. Madež drgnemo s krpicco, ki jo namakamo v to tekočino.

— Dobro sredstvo za osvežitev politure je mešanica ricinusovega olja in kisa (po 1 žlica obojega). S to zmesjo namažite pohištvo in drgnite vsak del posebej z mehko krpo.

Marija Toplak iz Stojnc: „Nisem imela druge možnosti...“

la, da bo na posestvu ostala mlajša sestra.

Milan Tacinger je majšperčan in prav tako obiskuje drugi letnik poklicne šole za kmetovalce. Na vprašanje, zakaj se je odločil za šolanje na tej šoli, je brez oklevanja odgovoril:

„Imam veselje do kmečkega poklica. Ko bom odslužil vojaški rok, bom ostal doma na kmetiji (malo skriv-

Nežka Mislovič iz Zavrča: „Imam veselje do kmečkega poklica.“

nostno pa mi je zaupal „če bodo razmere za kmete boljše“). Imamo 9,5 ha obdelovalne zemlje in se ukvarjamo pretežno z živinorejo in delno tudi s prašičerejo. Navadno imamo po 14 glav goveje živine. Nekaj mlekaric, ostalo pa so pitanci.

Čas me je že priganjal in zato sem se poslovil od prijaznega direktorja Poklicne poljedelsko-živinorejske šole in njegovih učencev. Ob odhodu pa sem imel občutek, da je še mnogo

Milan Tacinger iz Majšperka: „Ostal bom na kmetiji, če se bodo razmere za kmete izboljšale.“

takih Milanov Tacingerjev, ki bi ostali doma na posestvu, če bi bile razmere za kmeta boljše. Vsi pa upajo, da se bodo izboljšale. Kaj neki pa bo, če se ne bodo?

-mn-

Egon Zorec, direktor šole v Turnišču: „Največ težav imamo zaradi finančnih sredstev...“

stih letih svojega obstoja je skozi turniško kmetijsko šolo „prepotovalo“ nad tisoč učencev, od katerih jih je skoraj 25% nadaljevalo študij na srednjih in potem na višjih šolah. Pred petimi leti smo ustanovili tudi oddelke za kmetovalce, za katerega je bilo v začetku precejšnje zanimanje. Pozneje pa je v tem, kakor tudi v ostalih oddelkih število učencev pričelo znatno upadati, kar pa je nedvomno posledica slabe kmetijske politike. Letos je v oddelku za kmetovalce 28 učencev, ki bodo končali šolanje 15. aprila. Precejšnje težave smo v prejšnjih letih imeli tudi z zaposlovanjem učencev, ki so z uspehom končali šolanje. Letos pa kmetijske organizacije iščejo strokovnjake, vendar se je polovica absolventov odločila za nadaljevanje

Praznovanje dneva žena na Hajdini

Marec je mesec, ko se zima poslovila in prikukajo iz tal drobni zvončki, največje veselje otrok, ki jih lahko naberejo in podarijo svojim materam

Pesmi o materah so recitali učenci osnovne šole na Hajdini. Največji aplavz je požel 5-letni Franci Vogrinec, ki je pogumno povedal pesmico Vse mamice sveta.

Humoristka Marjetka je v svojih šaljih, a marsikdaj resničnih besedah povedala nekaj o življenju žena nekoč

Posnetek s praznovanja na Hajdini

za praznik žena. Ni potrebno besed, da bi otrok izrazil svojo globoko ljubezen mami ali ona njemu; ne, dovolj je le nežen pogled in vroč objem, da spoznata oba, kako pripadata drug drugemu.

O nobenem drugem dnevu v letu ni napisanih toliko besed kot o osmem marcu in menda ni vasi, kjer ne bi skupno proslavili praznika žena. Kot že več let doslej, je tudi letos sekcija žena na Hajdini, seveda s pomočjo močnejšega spola, priredila v soboto, 4. marca zabavo za žene iz Zg. in Sp. Hajdine ter Draženc. Organizatorji: Marija Jakomini, Roza Pišek, Marjana Veronek, Angela Klemenčič, Sonja Segula, in še vedno poživljeni in aktivni Ivan Jakomini, so se za prireditev zelo potrudili. Že ob vstopu je vsakemu obstal pogled na lepo okrašene mizah, kar je zelo pripomoglo k slavnostnemu vzdušju.

Ob 19. uri je navzoče žene pozdravil in jim čestital k prazniku Jože Segula, predsednik SZDL Hajdina. Poudaril je pomen praznika 8. marca ter vlogu žene in matere pri gradnji naše skupnosti. Spomin na preminule žene so vsi navzoči počastili s enominutnim molkom.

in danes. Da bi prišli na vrsto tudi možje, so pripravili šaljivo tekmovanje, v katerem sta bila najbolj spretna zakonca Primožič iz Sp. Hajdine. Za nagrado sta dobila lepo in dobro torto, darilo Hermine Vidovič.

Vse je potekalo v najlepšem redu, saj so za solidno postrežbo skrbeli izjemno sami možki. Ivan, Dušan in Tonček so se izkazali kot pravi natakarji, za kar jim gre vse priznanje.

Malokdaj je istočasno zbrano toliko žena in mnoge so po dolgem času tu našle svojo sošolko ali prijateljico.

Ena sama pesem je donela po dvorani in edino Dravski potepuhi so prekinjali petje z veselimi melodijami. Prijetno razpoloženje je vladalo do ranih jutranjih ur. Ob odhodu so si žene in mamice obljubile, da se ob letu spet vidijo, da se malo razvedrijo in pozabijo na vsakodnevne skrbi in težave.

Drage žene in matere! K mnogim izrečenim čestitkam in željam se pridružuje tudi kolektiv Tednika, ki vam želi, da bi v bodoče delovne organizacije našle več posluha za žene na podeželju in bi vam s svojimi prispevki pomagale k pogostitvi ob vašem prazniku.

Tekst in foto: S. SPOLENAK

100. občni zbor Gasilskega društva Slov. Bistrica

Preteklo soboto je bil jubilejni občni zbor Gasilskega društva Slov. Bistrica, ki letos slavi 100. obletnico delovanja. Malo je organizacij in društev, ki imajo tako svetlo tradicijo, še manj pa takih, ki bi se lahko pohvalila s 100 letnim uspešnim humanim delom. Zato je razumljivo, da je zbor potekal v svečanem vzdušju. Bistriški gasilci pa so tudi tokrat videli, da niso osamljeni, saj so se zbora udeležili številni gostje, od gasilske zveze Slovenije, sosednjih društev, javnega življenja občine do zastopnikov domala vseh delovnih organizacij mesta Slov. Bistrica.

Rojstvu društva ni botrovalo zgolj hotenje po novi obliki združevanja enako mislečih ljudi, marveč potreba pomagati drug drugemu v sili. Rodilo se je in zaživelo v velikem požaru 4. 10. 1872, ko sta pogoreli 2 hiši in župnijsko gospodarsko poslopje, je začel s poročilom poveljnik društva Polanec in nadaljeval: Tri tedne kasneje je bil že ustanovni zbor pod predsedstvom takratnega župana Formachera in 10 dni nato prva redna seja, na kateri je bil izvoljen za prvega predsednika Franc Ratej. Sredi novembra istega leta so bila že predložena pravila oblastnim organom ter 26. januarja naslednjega leta potrjena. Število članov v prvem letu obstoja je bilo celo za sedanje razmere zavidljivo, saj je štelo društvo na prvem občnem zboru kar 45 mož. Prvi ognjeni krst je prestalo 18. maja 1873, ko je gorelo gospodarsko poslopje Mihaela Dobnikarja iz Zg. Bistrice.

Prva proslava obstoja društva je bila ob njegovi 15. letnici, leta 1887. Kronist je to svečanost zabeležil takole: "... Mesto je bilo okrašeno, postavljena sta bila dva slavoloka. Pred mestno hišo je zborovanje pozdravil župan, ki je stal pod pravim dežjem cvetja, ki se je vspalo iz nežnih ženskih rok ..."

Komaj dvajset let po ustanovitvi je ob izredni zavzetosti članov dobilo društvo svoj dom. V tem domu je do leta 1905 gostovala tudi prva obrtno nadaljevalna šola.

V letu 1912 je društvo slavilo 40 letnico delovanja. Kronist je zapisal besede slavnostnega govornika: "... Gasilci, držite visoko našo staro častljivo zastavo, okrašeno s trakovi, kot znak časti, zvestobe, žrtvovanja in tovarištva. Ko se spominjate veselih ur v tovariški družbi, ne smete nikoli pozabiti, da vas združuje plemenito delo. Ob času nevarnosti čuvajte imetje prijatelja in sovražnika in to brez razlike z vsem pogumom in požrtvovalnostjo, kolikor je v vaši moči. Glede na delo v preteklosti in na cilj v bodoče, lahko mirno gledate v bodočnost. Naša parola je in ostane: Vsi za enega, eden za vse! Domovini v čast, bližnjemu v pomoč. Pristno bratstvo v veselju in trpljenju ..."

Menim, da je malo besed v tem pozdravu ob 40-letnici društva, ki ne bi veljale tudi za nas, je poudaril tov. Polanec. Dokaz več, da je gasilstvo ostalo zvesto svojim humanim načelom skozi dolgi, s trpljenjem in preizkušnjami bogatih 100 let.

Posnetek s proslave 95-letnice društva

Preveč bi bilo naštevati vse podvige izredno delavnega društva vse do njegove ustanovitve naprej. Naj kratko omenim le mejnike njegove dejavnosti in se omejim predvsem le na operativne in društvene gospodarske dejavnosti, je nadaljeval tov. Polanec, ki so zajemale poleg ožjih gasilskih strokovnih podvigov tudi redarstvene akcije in akcije prve pomoči prebivalstvu. Ne samo to, društvo je poleg teh dejavnosti, čeprav odvisno od vsakokratnih idejnih nosilcev v vodstvu, vključno izredno močni zastopanstva nemško mislečega vodilnega članstva vendarle s svojimi prepričanimi slovenskimi člani nudilo velike opore slovenski napredni misli v mestu.

Prvo brizgalno je dobilo kmalu po svoji ustanovitvi, že novembra 1872 leta, naslednje večjo 10 let kasneje. Že v prvem desetletju je zaživela tudi sanitetna služba gasilskega društva.

Prva svetovna vojna je društvo močno zredčila in materialno oslabilo. Kljub temu pa moramo navesti tudi za ta čas veliko pridobitev društva, ustanovitev stalne reševalne skupine za prvo pomoč, ki je delovala stalno in ne le ob požarih.

Poseben mejnik predstavlja leto 1919, ko je društvo zaživelo tudi v narodnostnem oziru. Do tedaj nemško poveljevanje postane slovensko in nov gasilski pozdrav se glasi „Na pomoč“.

26. junija 1932 je društvo slovesno sprejelo svoj prvi gasilski avtomobil ob navzočnosti mestnih mecenov — darovalcev in pod pokroviteljstvom takratne Jugoslovanske gasilske zveze. Takrat je društvo dobilo tudi svoj prapor, za katerega je izdelala osnutek učiteljica meščanske šole Marija Tičar.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Kdaj modernizacija ceste POLJČANE—MAKOLE?

Franc Jerman iz Štatenberga nam je poslal obširno pismo, v katerem pojasnjuje položaj krajev med Poljčanami in Majšperkom in postavlja vprašanje, kdaj bo družba kaj storila za te kraje. Pravi, da so to zgodovinski kraji, znani po kmečkem uporu in zgodovinskem spomeniku — gradu Štatenbergu, posebno kraj Makole, kjer je bila včasih usnjarna, premogovnik, kmetijska zadruga, gradbeno podjetje in letovišče grad Štatenberg. Sedaj ni drugega kot grad, ki je sicer zelo privlačen za goste iz raznih koncev sveta, posebno iz Vojvodine, ki pa je zaradi slabe ceste komaj dostopen.

Franc Jerman pravi, da se je mnogo govorilo o nerazvitih območjih v Slo-

veniji in trdi, da je to tipično takšno območje, da pa nihče ničesar ne stori, da bi tem krajem kaj pomagal. Najhitreje in najprej bi tem krajem pomagali, če bi modernizirali cesto, ki povezuje te kraje s svetom, to je cesto Poljčane—Makole—Majšperk. S tem bi odprli te kraje turizmu, kmečki ljudje bi lažje spravljali svoje pridelke na trg, skratka, s tem bi se to območje mnogo hitreje vključilo v intenzivnejše gospodarsko življenje.

Franc Jerman misli, da bi morala biti občina Slovenska Bistrica vztrajnejša pri svojih načrtih in zahtevah, da širša družbena skupnost pomaga pri razvoju zaostalih območij v Sloveniji.

100. občni zbor

(Nadaljevanje s 6. strani)

Kako je društvo ves čas svojega delovanja sodelovalo ali celo samo organiziralo družabne prireditve, vidi mo ob prebiranju takratnih zapiskov, ki govorijo o uspešnih tombolah, veselnicah in silvestrovanjih s kulturnimi programi in kronikami. Tako je društvo tudi na tem področju opravilo svoje kulturno in družabno poslanstvo.

Leto 1940 je z bližajočo vojno vjetro zamajalo tudi društvene vrste. Dovolj zgovorno o tem govore besede takratnega izredno zaslužnega poveljnika Ignaca Bocka: „... Ko smo bili lani ob občnem zboru zbrani je komaj kdo slutil, kakšni temni oblaki se približujejo. Ne vemo, kaj nas še čaka in kdo od nas bo imel priliko drugo leto ob tem času in v tej dvorani zborovati kakor danes. Tovariši, žalost je ta pogled v bodočnost. Zato tovariši, oklenimo se danes v tem resnem času bolj kakor kdaj poprej našega gasilskega tovarštva, izgine naj vsaka morebitna nesloga med tem in onim, izgine naj vsako strankarstvo in kot en moč hočemo nastopiti v armadi gasilstva, v armadi, ki dela na polju miru, v armadi proti vsaki vojni in uničenju ljudi ter dobrin, v armadi s plemenitim geslom: Pomagaj in spoštuj svojega bližnjega ter ljubi svoj domačo zemljo! Na pomoč...“

Ali niso te besede dovolj prepričljive, da je društvo ob takih poveljnikih ne samo ostalo zvesto gasilskemu pozivu, še več, ostalo zvesto narodu v njegovih najtežjih trenutkih... Naslednja leta temnih in trpkih strani življenja in delovanja društva so to potrjevala.

Leto 1941. Prvi udarec je okupatorji zadel z zaplenbo gasilskega avtomobila, ki ga društvo ni videlo nikdar več. Listi kronike ostajajo v letih preizkušnje prazni, toda ne povsem. Novembra 1944 je v koncentracijsko taborišče Dachau odpeljan predvojni poveljnik Ignac Bock. Tudi to krvavo obdobje mučenja in trpljenja slovenskega naroda je minulo in ga ni strlo. Leto 1945 je našlo zveste in zavedne gasilce v prvih vrstah obnove. Preurejeni vojaški tovornjak je moral služiti v prvih letih gasilskim potrebam. Šele leta 1952 je ob razumevanju vodstva tovarne „Impol“ dobilo rabljen in popravljen avtobus znamke „SAURER“.

V letu 1954 je bila slovesna proslava 80-letnice obstoja društva z velikim okrajnim gasilskim festivalom, razvitem praporu, sprejemom obnovljenega gasilskega avtomobila, gasilsko veselico in srečolovom. Plaketa za uspešno delo društva ob 80-letnici je bilo javno priznanje za delo. Leto 1957 je bilo posvečeno obnovitvenim delom na gasilskem domu in dopolnitvi gasilske opreme.

V letu 1957 je društvo uspelo nabaviti težko pričakovano avtociстерno. Ob 90-letnici je bilo odlikovano z gasilsko zvezdo I. stopnje ter z odlikovanji in priznanji občinske, okrajne in republiške gasilske zveze. Odlikovanja in priznanja so se vrstila tako, da je le redko leto, ki ni prineslo društvu kakšnega odličja. Prav posebno je društvo ponosno na „Orden s srebrno zvezdo“, s katerim jih je odlikoval predsednik republike maršal Tito v letu 1966.

V lepem spominu je vsem Bistričanom ostala slavnostna 95. obletnica v letu 1967. S povorko po mestnih ulicah je bil prikazan zgodovinski

razvoj gasilstva od prvih začetkov do danes.

V letu 1971 je društvo osvojilo bronasto medaljo na republiškem tekmovanju. Udeležilo se je proslav 100-letnice obstoja društev v Mariboru, Celju in Lipnici v Avstriji. Za dvig strokovne usposobljenosti je bilo opravljenih 35 vaj. Požarno pomoč so nudili pri 24 požarih, od teh v osmih primerih na domačem gasilskem področju itd.

Razumljivo želi društvo tako veliki jubilej primerno proslaviti. Program proslavljanja in prireditev je podal novo izvoljeni predsednik Stanko Serbelj, ki je tudi predsednik pripravljalnega odbora za proslavo. Prireditve bodo od 28. maja do 4. junija. V tem času bo napad na mesto, kjer bodo poleg gasilcev sodelovale teritorialne enote CZ, pripadniki JLA, zračne enote itd., sledilo bo republiško tekmovanje industrijskih gasilskih enot, gasilska razstava, velika parada z družabno prireditvijo v mestnem parku itd.

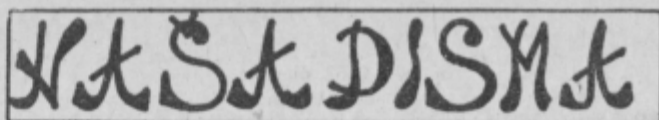
Program prireditev je bil soglasno sprejet, večina gostov pa je izrazila pripravljenost sodelovati in pomagati. Zakaj tudi ne? Pomagati tako humani organizaciji je naša dolžnost, je rekel eden gostov. Zato ne bo to proslava samo gasilcev, ampak vseh občanov mesta Slov. Bistrica na čelu s predsednikom občine, katerega želijo za pokrovitelja proslave.

Čestitkam ob velikem jubileju se pridružuje tudi naše uredništvo. **tf**

XXVI. PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V KROSU

V nedeljo, 5. marca je bilo v Velenju, šestindvajseto državno prvenstvo v spomladanskem krosu. Udeležba je bila izredno številna, saj je nastopilo več kot 350 atletov in atletinj iz 51 jugoslovanskih klubov in društev. Manjkali tudi niso atleti iz Ptuj. V boj so poslali dve ekipi in to mladinke ter mladince. Tekmovanje je bilo posamezno in ekipno. Močnejši klubi, ki so bili zastopani z vsemi ekipami, so se borili tudi za vsekিপnega prvaka Jugoslavije. To najvišjo lovoriko so osvojili Sarajevčani. Po šest najboljših iz vsake kategorije se je uvrstilo v državno ekipo, ki bo nastopila v kratkem na balkanskem krosu v Atenah. Mladi Ptujčani so se borili zelo dobro. Tako je Ljubo Čuček osvojil dobro 18. mesto. Kot ekipa so bili mladinci iz Ptuja na 5. mestu. Prehiteli so „Železničarja“ iz Niša in „Kladivarja“ iz Celja. Zmagovalci v tej skupini so bili tekači „Crvene zvezde“ iz Beograda. Tudi mladinke so bile pete. Najboljša posameznica je bila Nežika Vrabl. Tudi mladinke so prehitale nekaj znanih atletskih ekip kot AK Titograd, AK Velenje in AK Sarajevo, ki je bilo kot že povedano celo skupni zmagovalec.

Prav gotovo osvojitev petega mesta v državi in to v dejavnosti, za katero v Ptuj ni veliko posluha dokazuje, da bo treba tudi na tem področju nekaj ukreniti. Mladine je dovolj. Manjkajo le osnovna finančna sredstva, da bi se uredile na stadionu atletske naprave in vsaj minimalno stimulirali vodniški kadri pa bi tudi v našem mestu ob Dravi povrnili ugled kraljici športa — atletiki. **OP**

MATERINA SKRB

Deževalo je. Deževne kaplje so trkale po oknih in strehah. Dolgočasila sem se, knjiga je ležala zraven mene, vendar se je nisem dotaknila. Že naslov mi ni ugajal: Poleg mene je sedela mamica in pletla jopico. Večkrat je bežno pogledala na uro. Pričakovali smo zdravnika, ker sem zbolela. Nenadoma je zazvonilo, mamica je hitro vstala in odšla odpirat. Bil je zdravnik.

Pregledal me je. Ves ta čas je mamica stala zraven mene in me ljubeče gledala ter hrabrila: „Saj boš kmalu kmalu tekala po travnikih in nabirala znanilice pomladi.“ Zdravnik je ugotovil, da imam pljučnico. Mamica je postala vsa bleda, z obraza sem ji prebrala strah in žalost. Kmalu potem je odšla kupovat sadje, sokove, zdravila in druge reči, ki sem si jih želela. Moja mizica je bila polna dobrot. Mamica se je nenehno vrtela okrog mene. Zdaj mi je popravila odejo, zdaj blazino, ali pa mi je prinesla zdravila, ki niso bila nič kaj prijetnega okusa. Vendar je bilo treba potpeti, če šem hotela ozdraveti. Da bi zaspala in ne bi več kislilo in nesrečno gledala, je mamica zapela pesem, ki mi jo je prepevala, ko sem bila še v zibelki: „Spanček, zaspanček, črn mozič hodi ponoči, nima nožic. Tiho se duri, okna odpro, vleže se v zibko, zatisne oko.“

In res, zmanjkalo me je, pogreznila sem se v sladke sen.

Materina ljubezen je bogastvo, ki je vredno več, kot vsi zakladi sveta. To je stvar, ki se ne da kupiti.

Vesna Savurdžič, 5. r. OŠ F. Osojnika, Ptuj

Koline

Zima je čas kmečkih praznikov — kolin. Vsi jih težko pričakujejo in dan pred kolinami je mnogo dela, ker je treba marsikaj pripraviti. Največ skrbi ima gospodinja.

Bila je sobota. Oče je vstal zelo zgodaj in si pripravil nože za odiranje prašiča. Ob 6. uri je prišel mesar z velikim nožem. Z njim je prišel tudi Rudi, ki je pomagal prijeti prašiča.

Po zajtrku si je mesar nadel beli predpasnik in na prvi pogled se mi je zdel zelo smešen. Vendar sem se kmalu privadila na njegov smešen obraz in njegove nerodne kretnje.

Ko se je zunaj zdanilo, smo odšli pred hlev in izpustili prašiča. Vsi so skočili nadenj kot mačka na svoj plen. Oče, mesar in Rudi so ga popadli pri glavi, z zadnjima prostima nogama pa je divje brcal, ker se je zvijal od bolečin, ker mu je mesar porinil nož nekam med rebra namesto v srce. Moško so morali napeti vse moči, da so prašiča zadržali, ki je hotel na vsak način vstati. Ko sta mama in teta Amalija to videli, sta hitro vrgli prašiču na zadnji nogi zanko ter začeli na vse pretege vleči. Vendar se je zanka izmuznila in obe sta se znašli na tleh. Tako sta se smejali svojemu padcu, da nista mogli takoj vstati.

Končno se je mesarjem posrečilo obvladati prašiča. Ko so ga spravili na mizo, so vsi bruhili v smeh in ves dan niso mogli pozabiti svojega jutranjega doživljanja.

Dogodek pa se je razvedel tudi po vasi in ob medsebojnem pripovedovanju je vsak dodal še nekaj svojega. Tako je nastala cela povest in vsi so se ji smejali.

Cvetka Širovnik, 7. raz. OŠ Podlehnik

Zima v naših krajih

Tudi letos je prišla v naše kraje zima. Zapihal je mrzel veter in snežna odeja je prekrila zemljo. Zelene smreke in druga drevesa so se nizko sklonila pod težo belega bremena.

Ko nastopi hud mraz, so najbolj prizadete drobne ptice pa tudi druge gozdne živali. V beli sneg so vtisnjeni drobni sledovi zajčkov, ki tekajo sem ter tja, da bi našli kaj za pod zob. Včasih se na robu gozda pojavi ljubka srna, se malo razgleda, nato pa izgine nazaj v gozd.

Otrokom je zima v veliko veselje. Kepamo se, sankamo in smučamo, včasih naredimo sneženega moža z velikim nosom in z metlo v rokah.

Mene najbolj pritegujejo smučki, ker jih pač nimam. Če se hočem smučati, si jih moram sposoditi pri bratu. Seveda tako, da on tega ne vidi, sicer bi me pošteno premikastil. Če pa ga poprosim zanje, mi jih tudi posodi.

Naše misli pa se sedaj vedno bolj sučejo okrog pomladi, ki bo kmalu prišla v našo deželo.

Cvetka Širovnik, 7. r. OŠ Podlehnik

P. S. urednika:

Podlehnik. Podlehnik... in zopet Podlehnik. Res, tudi letos je največ pionirskih pisem v rubriki Naša pisma iz šole v Podlehniku. Tu in tam pismo s šole v Majšperku, v Slovenski Bistrici, na Vidmu, v Makolah, na Ptujski gori, zadnjič je bilo eno (kot pomotoma) iz Gorišnice in še prej eno s šole Tomaž pri Ormožu in še tu in tam kakšna „izjema“, kje pa so pionirski dopisniki in mladi novinarji s šol na Hajdini, v Markovcih, v Dornavi, v Juršincih, pri Veliki Nedelji, v Ormožu, v Središču, v Cirkulanah, v Lovrencu, v Cirkovcah, na Pragerskem, in na drugih šolah, ki so nam včasih tako pridno pisali? Ne zmorejo na teh šolah več toliko pogumnih mladih ljudi, ki bi zmogli sposobnost in korajžo za objavo svojega sestavka v rubriki Naša pisma? Prav gotovo so, le da jih verjetno tovariši učitelji k temu pre malo spodbujajo.

Upajmo, da bo to vabilo k dopisovanju spodbudilo pionirske dopisnike, da bodo v teh treh kratkih mesecih, kolikor bo še trajal pouk, namenili več svojih dobrih sestavkov ali celo šolskih nalog za objavo v Tednikovih Naših pismih.

V uredništvu smo se odločili, da bomo tri izmed v tem času objavljenih pionirskih pisem nagradili z lepimi nagradami. Kdo bo torej dobil nagrado?

Mihec, sin strastnega nogometnega navijača, se uči zgodovino.

„Očka, kdo je že premagal Francoze pri Waterlooju?“

Oče globoko pomisli in prepričano izvija:

„Nihče! Pri Waterlooju nikoli ni bilo nobene mednarodne tekme!“

— Danes ponoči me je iznenada zbudil ropot. Odprl sem oči in videl kako se je neka temna postava sklanjala nad mojo listnico in brskala po njej. Hitro sem segel pod blazino po revolver, ampak streljal nisem.

— Zakaj pa ne?
— Ker bi bil sicer vdovec.

Mirko Šošarič:

Izleti v ptujsko okolico in preteklost

(Nadaljevanje)

Morda je res samo naključje, da se pas kamnolomov apnenca in peščenjaka v Slovenskih goricah precej ujema s pasom zgostitev rimskih gomil. Nadalje je zanimivo, da sta v Voličini in Lormanju slatinska vrelca in da se nadaljnji vrelci slatine vrstijo od tod to Radenc in Radgone skozi vse gorice.

Po tem ekskurzu se vrnimo spet v sedanost: nad Voličino je videti že močno zabrisane sledove okopov okrog gradu Štraleka, stanovanjsko poslopje pa skriva v obokani kleti gotsko izoblikovane line ter kamenife okvire vrat, poznogotskih oblik. S tega gradu je lep razgled na sosadni Zavrh, kateremu je general Maister zložil več pesmi. Završani pa so se mu oddolžili s postavitvijo spomenika tik lesenega razglednika, s katerega je očarljiv razgled po Slovenskih goricah. Tu je Maister v zadnjih letih preživljal oddih v Goriškovi viničariji. V Voličini je bilo eno od središč NOB v Slovenskih goricah in v vasi stoji lep spomenik. Središče naselja oblikuje majhen trg, ostanek turškega tabora okoli zanimive gotske cerkve, zgrajene 1538, ki jo je v baročnem slogu opremil Holzinger s tremi oltarji in prižnico. Pri Čehovi gostilni je znamenje, ki spominja na kugo leta 1510. Na šolskem dimniku gnezdijo štorke. Kraj je bogat po znamenitih mozeih. Tu je rojen (1809-1871) znameniti slovnica Anton Murko, ki je s svojo slovnico pomagal pri usmeritvi vzhodnoslovenskega dialektu v Ljubljano. Od tu je doma Franc Bezjak (1814-1887), pomemben narodni buditelj na ptujskem območju. Iz te okolice je tudi kronist ptujskega minoritskega samostana Ludvik Pečko in profesor ter pisatelj Emilijan Lilek.

V Lormanju je na travniku pod vasjo ob paviljonu nad slatinskim vrelcem videti tri metre dolgo korito iz slovenjegoriškega peščenjaka in z napisom „Franz J. Wibmer 1797“ — po razsežnosti je bil to pač edinstven

kos kamna! Malo nad vrelcem stoji za ograjo Žižkov hrast z obsegom 440 cm. V bližnjem Črnem lesu je več rimskih gomil, na bližnji njivi pa so sledovi antičnih stavb.

Lenart je star trg in metropola Slovenskih goric s slikovito lego na vrhu grebena nad pesniško dolino in križišče cest ter že v 15. stoletju trg. Sredi trga se dviga impozantna stavba poznogotske cerkve, zgrajene leta 1518. Zanimivo so iz rumenega osekkega kamna izklesani gotski detalji, rebrovje notranjščine, oporniki na zunanji strani, razpadajoči ostanki turškega tabora, v cerkvi so trije Holzingerjevi oltarji in velika slika, ki je morda delo slovitega slikarja Kremscher-Schmidta. Tik pred trgovom je ob Mariborski cesti stari trški špital, zgrajen leta 1672 z naslikanim grbom hrastovskih gospodov, na Radgonski c. 9 pa je ohranjen stari trški rotovž iz leta 1675 z baročnimi okni in ogelnim odbijačem v obliki turškega oprja iz osekkega kamna. Na splošno je v tem delu Slovenskih goric posebno značilna okraška barva okrasnega osekkega kamna skoraj na vseh starejših zgradbah, bodisi stanovanjskih ali gospodarskih poslopih, bodisi v kamnitih portalih trških ali kmečkih domov ali v ograjah.

Leta 1532 so požgali Turki trg Lenart in razdejali stari grad, kužno znamenje v trgu je spominjalo na to leto. V letih 1599-1622 se je tod pojavila sekta skakačev in v Radohovi so si postavili ti verski zanesenjaki kapelo.

Nadaljevanje prihodnjič.

Trgovski potnik je hotel na vsak način do generalnega direktorja velikega koncerna. Nikakor ni nikakor ni mogel mimo vseh mogočih tajnic. Po celodnevem obleganju pa je končno le prišel do generalnega. „Ha, trgovski potnik,“ je menil le-ta, „veste, da so moje tajnice vrgle čez prag samo danes že trinajst takih ljudi?“

„Da, vem, teh trinajst sem bil jaz.“

Vejica

Tovarišica mi je že večkrat rekla, da moram biti z vejico presneto skregana, ker je nikoli ne postavim na pravo mesto. Ima prav, kajti z vejico sva res smrtni sovražnici. Vendar je k temu veliko pripomogla ravno ona, ker ji ni nikoli prav, kako jaz vejico postavim. Če jih „naštepam“ na gosto kot čevljar žeblje, se krega, če pa jo postavim samo na začetku, na sredini ali na koncu, ji zopet ni po volji. V vsakem primeru je moj zvezek rdeč kot kuhan rak. To s tovarišico bi se že dalo nekako urediti, ko ne bi vmes prišlo še vse kaj hujšega.

Ko sem se nekega večera ravno odpravljala spat, je začela stena sumljivo škripati. Hitro sem smuknila pod odejo ter napeto prisluhnila, kaj se bo zgodilo. Stena se je s strašnim ropotom odprla in v soboto so začele stopati grde pošasti: plave z rdečo črto počez in pa rdeče kot duše, ki jih hudiči pražijo v peklju. Z grozo sem čez nekaj časa ugotovila, da so to

ZINKA:

Materi

Mamica ti moja, moja zlata mati, kaj ti morem, reva, za tvoj praznik dati?

Cvetja bi ti dala pa ga nima vrt, in kaj naj ti rečem? Ostanem brez besed.

S čim naj ti povrnem prečute vse noči, tega, mama zlata, vrtni moč mi ni.

Ne najdem pač ničesar kar bilo bi primerno, da bi povrnila tvojo dobroto neizmerno.

Vse cvetke, draga mama, ki si v srcu mi vzgojila, vse s trakom sreče v šopek bom povila.

Te cvetke v srcu mojem ljubezen so, zvestoba, šopek naj svež ostane ti, mamica, do groba!

vejice, ki jih je popravila ali pa napisala tovarišica. Pošasti so z bolestinim glasom tarnale: „Joj, kako nas vse boli! Ta vražja učiteljica nas je čisto razmesarila.“ Vejice so se od bolečin kar zvijale. „Meni je odnesla pol nosu. Nikoli več ne bom mogel vonjati dobrega makolskega vinčeka.“ „In mene, tristo zelenih medvedov, je zveržila in preluknjala, da sem kot tiste ceste, ki vodijo v Makole. Zdravnik mi že cele veke obljublja, da me bo popravil, ravno tako kot občina, da bo asfaltirala cesto, pa še do zdaj nič ni.“ „Ta učiteljica pa res nima nič okusa za modo. Tako lepe dolge lase sem že imel, pa me je, da bi jo zlodej, ostrigla na balin.“ O, da bi bila tovarišica takrat v sobi, to bi imela kaj slišati. „In vsega tega je kriva ta deklina, ki tu leži!“ Srce mi je pričelo divje utripati. „Da bi jo vrag pocitral, ker nas nikoli ne postavi na pravo mesto. Ona je kriva, da smo na bolniški in imamo tako slabo plačo. Pa še zdravila so v današnjem, modernem času tako draga, da je, primojdu naj, boljše odriniti v krtovo deželo, kot pa se vlačiti po ambulantah.“ „To pa ni res, kolega! Doktorji in draga zdravila res nič ne pomagajo, toda nimaš najboljšega zdravila, kot je makolski vinček. Hitro celi rane pa še moč daje. Zato pa so Makolčani zdravi kot dren in močni kot sam Martin Krpan.“ „Tudi mi se bomo od zdaj ravnali po Makolčanih, pa nam ne bo treba plačevati dragih zdravil. To se bomo tepli z učiteljico, da bo kar veselje, ko nam ne bo mogla priti do živega pa čeprav nas bo križala in prečrtavala!“ Od takrat so vejice v mojem zvezku enostavno ponorele. Tovarišici kar sapo jemlje, ko vidi, kje vse stojijo, meni pa, ko pogledam oceno. Toda, kako naj tovarišici povem, da so se moje vejice zavarovale pred njenim smrtonosnim rdečilom z zlato makolsko kapljico in sedaj brez moje krivde divjajo po zvezku?

JANICA ROJS

„Kaj pa se je zgodilo, da si tako zdelan,“ vpraša Tone prijatelja.

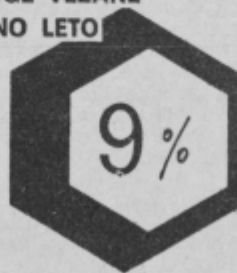
„Ah, saj veš, da sem čisto nor na konjske dirke. No in iz same ljubezni do konj sem šel zadnjič pogledat v hleve. Ravno sem se sklonil da bi si zavezal trak na čevljih, ko je prišel v hlev eden od jockeyev. Saj nimam nič proti fantu, ampak vidi menda presneto slabo. Pomisli, vzlet je sedlo in mi ga vrgel na hrbet...“

„In potem?“

„Potem? Prišel sem na cilj četrtri...“

OD 1. 12. 1971
OBREŠTUJEMO VAŠE
DINARSKÉ
IN DEVIZNE
PRIHRANKE

ZA NAVADNE VLOGE

ZA VLOGE VEZANE
NAD ENO LETOZA VLOGE VEZANE
NAD DVE LETI

VLGATELJI VEZANIH VLOG SO VKLJUČENI
V POMLADANSKO NAGRADNO ŽREBANJE

KREDITNA BANKA MARIBOR

KREDITNA BANKA PTUJ,

ZLATA POROKA V CIRKULANAH

Amalija in Franc Arbeiter v krogu svoje družine

Pred nedavnim sta ponovno stopila pred matičarja v poročni dvorani cirkulanske krajevne skupnosti Amalija in Franc Arbeiter iz Cirkulan. To pot je bila slovesnost še večja, saj sta jubilarita slavila 50-letnico skupnega življenja. V polni poročni dvorani sta pred pričami in sodniki ter znanci ponovno rekla „ja“, kakor sta rekla 13. februarja 1922. leta.

Franc Arbeiter, ki se je rodil 8. novembra 1895. leta, je kljub trdemu življenju še vedno pravi korenjak. Vojna vihra prve svetovne vojne mi ni prizanesla in je moral na italijansko fronto, pozneje pa se je boril eno leto

z Maistrovimi borci za severno mejo. Usoda pa je hotela tako, da za svoje zasluge danes ne dobiva ničesar.

Arbeiterjeva izvoljenka Amalija je že nekaj let bolj šibkega zdravja. To pa ni čudno, saj jima ni bilo skupno življenje nikoli z rožicami postlano. V zakonu so se jima rodile tri hčerke, ki lepo skrbijo za očeta in mater. Zlata jubilarita sta najbolj srečna, kadar ju obiščejo vsi trije vnuki.

Amaliji in Francu Arbeiter tudi naše iskrene čestitke in še na mnoga leta, ob bisernih poroki pa zopet na svidenje!

-mn-

Nezgode v TGA

Služba varstva pri delu v tovarni glinice in aluminija je nedvomno ena izmed služb v podjetju, ki zares v celoti izvaja svoj program in, ki res deluje na področju, ki ji je določeno, pri varstvu zaposlenih članov kolektiva. Do lanskega leta so bile nezgode v nenehnem upadanju, medtem ko pa se je v lanskem letu spet obrnilo navzgor, saj je bilo kar 175 nezgod nasproti 107 v letu 1970. Precejšnje povečanje je sicer pripisati pogostosti nezgod, ki so v glavnem nezgode na poti na delo in z dela, ki so se občutno povečale, saj je bilo v letu 1970 le 7 nezgod, lani pa že kar 37. Temu primerno se je tudi povečalo število izgubljenih dni zaradi nezgod in sicer od 1782 v letu 1970 na 2767 dni. K temu še najprištejemo število obolenj, ki so se prav tako povečala od 2000 kar na 2295 oziroma je bilo na ta račun izgubljenih 25.530 dni. Če sedaj seštejemo gospodarsko izgubo zaradi nezgod v višini 883.748,60 din ter gospodarsko izgubo zaradi obolenj v višini 3.554.866,60 din, lahko kaj hitro ugotovimo precejšnje izdatke, h katerim je potrebno še prišteti 107.292,31 din za osebno higieno, 806.185,87 din za osebna varstvena sredstva, 127.876,75 din za osvežujoče pijače in 302.646,60 din za periodične zdravstvene preglede delavcev, potem dobimo 1.344.001,53 dinarjev skupno porabljenih sredstev za varstvo pri delu v tovarni glinice in aluminija Kidričevo. Omeniti pa je treba, da se še kaj rado tu in tam pojavlja, da se skušajo delavci na tak ali drugačen način izmakniti HTV predpisom in bo v tej smeri potrebno od strani samoupravnih organov podvzeti strožje in konkretnije ukrepe.

TV spored

NEDELJA, 12/III

9.00 MADŽARSKI TV PREGLED. 9.40 PO DOMACE Z DOBRIMI ZNANCI. 10.10 KMETIJSKA ODDAJA. 10.55 MOZAIK. 11.00 OTROŠKA MATINEJA. 11.50 ŠOLA SMUCANJA. 11.55 MESTECE PEYTON. 12.45 TV KAZIPOT.

NEDELJSKO POPOLDNE:

13.05 ZDAJ, KO BIZONOV VEČ NI. 14.05 NEKAJ VESELIH DOMACIH. 14.30 Calgary: SVETOVNO PRVENSTVO V DRSANJU. 15.30 OBISK V NEDELJO. 16.00 ZA KONEC TEDNA. 16.30 KOŠARKA LOKOMOTIVA: JUGOPLASTIKA. 18.00 ŠEST ŽENA HENRIKA VIII. 19.45 CIKCAK. 20.00 TV DNEVNIK. 20.25 3-2-1. 20.30 VAŠČANI LUGA. 21.20 PRED FESTIVALOM „PESEM EVROVIJZE 72“. 21.45 ŠPORTNI PREGLED. 22.15 POROCILA. 22.20 ATLETIKA V DVORANI.

PONEDELJEK, 13/III

9.05 ODPRTA UNIVERZA. 9.35 TV V ŠOLI. 10.30 NEMŠČINA. 10.45 ANGLEŠČINA. 11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE. 14.45 TV V ŠOLI. 15.40 NEMŠČINA. 15.55 ANGLEŠČINA. 16.10 FRANCOŠČINA. 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED. 17.45 TIGRČEK PETER. 18.00 RISANKA. 18.15 OBZORNIK. 18.30 V AVTOBUSU. 18.55 MOZAIK. 19.00 MLADI ZA MLADE. 19.45 KRATEK FILM. 19.50 CIKCAK. 20.00 TV DNEVNIK. 20.25 3-2-1. 20.35 G. Abadžijev: TOBACCANICA. 21.15 Calgary: SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU. 22.30 POROCILA.

TOREK, 14/III

9.35 TV V ŠOLI. 10.40 RUŠČINA. 11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE. 14.45 TV V ŠOLI. 15.50 RUŠČINA. 16.10 ANGLEŠČINA. 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED. 17.45 TIKTAK. 18.00 RISANKA. 18.15 OBZORNIK. 18.30 RAPSO DIJA V MODREM. 19.00 MOZAIK. 19.05 RAČUNALNIKI. 19.30 MIKROEKONOMIKA. 19.50 CIKCAK. 20.00 TV DNEVNIK. 20.25 3-2-1. 20.35 PAST ZA ZAJCE. 21.40 SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU. 23.40 POROCILA.

SREDA, 15/III

8.20 TV V ŠOLI. 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED. 17.50 DON KIHOT. 18.15 OBZORNIK. 18.30 NASTOP ANSAMBLA BAYANIHAN. 19.00 MOZAIK. 19.05 OD FILMA DO FILMA. 19.20 S KAMERO PO SVETU. 19.50 CIKCAK. 20.00 TV DNEVNIK. 20.25 3-2-1. 20.35 VE LIKO PREBUJANJE. 21.25 ZBOR VOLILČEV GORENJA VAS. 22.20 POROCILA.

ČETRTEK, 16/III

9.35 TV V ŠOLI. 10.30 NEMŠČINA. 10.45 ANGLEŠČINA. 11.00 FRANCOŠČINA. 14.45 TV V ŠOLI. 15.40 NEMŠČINA. 15.55 ANGLEŠČINA. 16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE. 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED. 17.45 VESELI TOBOGAN. 18.15 OBZORNIK. 18.30 BOJ ZA OBSTANEK. 19.00 L. BERNSTEIN PREDSTAVLJA. 19.50 CIKCAK. 20.00 TV DNEVNIK. 20.25 3-2-1. 20.35 ČETRTOVI RAZGLEDI. 21.35 G. Boccaccio: O ŽENSKI ZVESTOBI. 22.10 JAZZ NA EKRANU. 22.40 POROCILA.

PETEK, 17/III

9.35 TV V ŠOLI. 11.00 ANGLEŠČINA. 14.45 TV V ŠOLI. 16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE. 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED. 17.30 POROKA. 18.15 OBZORNIK. 18.30 REZERVIRAN CAS. 18.45

(Konec na 15. strani)

Uspešno reševanje stanovanjskih problemov v TGA

Tovarna glinice in aluminija je verjetno ena izmed tistih redkih delovnih organizacij, ki se kmalu več ne bo ukvarjala s problemom stanovanj, čeprav je trenutno sicer še 26 nerešenih prošelj članov kolektiva ter 10 prosilcev nečlanov kolektiva oziroma raznih ustanov. V lanskem letu je bilo vloženih okrog 70 prošelj za dodelitev stanovanj, od katerih je odbor za družbeni standard 21 članom dodelil stanovanja, 6 pa jih je dodelil delavski svet, medtem ko je 20 prosilcev dobilo negativen odgovor ali pa je umaknilo prošnje. Tako je koncem leta 1971 ostalo nerešenih le še 24 prošelj, ki pa bodo skoraj gotovo rešene v letošnjem letu, saj je precej individualnih graditeljev stanovanj, ki se bodo letos izselili iz tovarniških stanovanj, ker so si zgradili svoja lastna stanovanja s pomočjo kredita, ki so ga dobili od podjetja. V lanskem letu je namreč delavski svet razpisal za IV. natečaj za dodelitev posojil za gradnjo in nakup stanovanjskih hiš v skupnem znesku 1.600.000 dinarjev, katere je razdelil 55 prosilcem, medtem ko jih 30 zaradi pomanjkanja sredstev posojila ni moglo dobiti ter upajo, da bodo prišli na vrsto letos. Če povemo, da se je tovarna še pred leti ukvarjala s precejšnjimi stanovanjskimi problemi svojih delavcev pa lahko danes že trdimo, da je v zadnjih dveh, treh letih izredno uspešno reševala to problematiko in da bo, kot je videz

kmalu povsem izplavala iz teh problemov.

M. F.

Gradbeniki -
gradbena podjetja in zasebniki!
Hitro in pod ugodnimi pogoji
vam nudimo:

- betonske mešalce 130 in 90 l,
- stroje za izdelavo betonskih blokov in cevi,
- krožne žage in
- cestne gradbene valjarje različnih tipov in velikosti.

Ponudbe in informacije daje:

COSMOS

export - import,

industrija in notranja trgovina

Ljubljana, Celovška 32

in

Maribor, Grajska 7

Koper, Dimnikarska 10

„Želim kupiti darilo za novo leto starejšemu gospodu.“

„Da, gospa, je dejal prodajalec „Mogoče kakšno lepo kravato?“

„Ne, ima brado.“

„Hm,“ se zamisli prodajalec. „Mogoče bi se odločili za kakšen brezrokavnik?“

„Ne, nosi zelo dolgo brado,“ se je glasil nakupovalčin odgovor.

Prodajalec pa je vzdihnil.

„No, kaj pa, če bi mu kupili copate?“

Radijski program

NEDELJA, 12. MARCA
 —6.00–8.00 dobro jutro, vmes ob 6.05 Poročila; 6.30 EP; 6.50 Danes za vas; 7.00 Poročila; 7.20 EP; 7.30 Za kmetovalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.48 Skladbe za mladino; 9.00 Poročila; 9.05 Iz naših krajev; 9.55 EP; 10.00 Poročila; 10.05 še pomnite, tovariši; 10.25 Pesmi borbe in dela; 11.00 Poročila; 11.15 do 13.00 Poslušalci čestitajo, vmes ob 12.00–12.10 Poročila; 13.00 Poročila; 13.15 Obvestila; 13.30 Reportaža; 13.50 Domači ansambli; 14.00 Poročila; 14.05 Veliki zabavni orkestri; 14.30 Humoreska; 14.50 EP; 15.00 Poročila; 15.05 Športno popoldne; 17.00 Poročila; 17.05 Iz opernega sveta; 17.30 Radijska igra; 18.24 Lahka glasba; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 18.30 Radijski dnevnik; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Godala; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila;

VSAKO JUTRO, razen v nedeljo zjutraj je naslednji spored: 4.30–8.00 dobro jutro, vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Za vas; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 EP; 6.50 Rekreacija (ob ponedeljkih, sredah in petkih); Na današnji dan (ob torkih, četrtek in sobotah); 7.00 Poročila; 7.15 EP; 7.25 Radijski in TV spored; 7.45 EP; 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 13. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Zbori Bedricha Smetane; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.40 Glasbeni intermezzo; 15.40 Dela Johanna Straussa; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Mantovani; 17.00 Poročila; 17.10 Glasbeno popoldne; 18.00 Poročila; 18.15 Lepe melodije; 18.35 Interna; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Trio Jožeta Burnika; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Dirigent Milivoj Šurbek; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Plesna glasba; 24.00 Poročila.

TOREK, 14. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Glasba mladih; 14.30 Jazz; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Recital oboista Roglja; 16.00 Vrtljak; 16.40 Festivalski orkester belgijskega radia; 17.00 Poročila; 17.10 Simfonični koncert; 18.00 Poročila; 18.15 V torek na svidenje; 18.45 Poti sodobne medicine; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Borisa Franka; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra; 21.30 Lahka glasba; 22.00 Poročila; 22.15 Glasba angleških virginalistov; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.25 Melodije; 24.00 Poročila.

SREDA, 15. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Zamejski zbori; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Odmevi z mediterana; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Metropol; 17.00 Poročila; 17.10 Jezikovni pogovori; 17.25 Glasbena galerija; 18.00 Poročila; 18.15 Popevke; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Komorni studio; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 16. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Pesem mladih; 14.30 Trio Silva Stingla; 14.45 Med šolo, družino in delom; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni

intermezzo; 15.40 Schubert: Fantazija; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Montematti; 17.00 Poročila; 17.10 Po željah poslušalcev; 18.00 Poročila; 18.15 Orgle; 18.30 Iz kasetne produkcije; 18.45 Kulturna kronika; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Atija Sossa; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Domače pesmi; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nokturmo; 22.00 Poročila; 22.15 Mladi skladatelji; 23.00 Pri tujih radijskih postajah; 23.30 Popevke; 24.00 Poročila;

PETEK, 17. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Kaj pripoveduje glasba; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Michel Piastro; 17.00 Poročila; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.00 Poročila; 18.15 Signali; 18.50 Ogladalo časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Borisa Terglava; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Slovenski skladatelji; 20.30 Top-pops; 21.15 Oddaja o pomorščakih; 22.00 Poročila; 22.15 Iz logov domačih; 23.00 Poročila; 23.15 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila;

SOBOTA, 18. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Sobotno popoldne; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Operni pevci; 16.00 Vrtljak; 16.40 Kitara in ritmu; 16.45 S knjižnega trga; 17.00 Poročila; 17.10 Gremo v kino; 17.50 Ansambel Mojmirja Sepeta; 18.00 Poročila; 18.15 Operete;

(Konec na 15. strani)

DR. FRAN BRUMEN:

Revmatična obolenja

(Nadaljevanje)

Klinična slika, oziroma značilnosti potekanja revmatične vročice, kaže sledeče glavne znake: visoka vročina, navadno s predhodno mrzlico; vnetje velikih sklepov z bolečimi otekljami, splošna prizadetost, vnetje na srcu, ki je lahko včasih le težko ugotovljivo in različna znamenja na koži ter končno Chorea minor, kakor imenujemo zelo značilno bolezen, ki se pojavlja običajno pri otrokih v šolski dobi in jo ljudstvo imenuje po svoje „ples sv. Vida“. Rvmatična vročica napada predvsem otroke in to najčešče v šolski dobi pa tudi mlajše že odrasle. Spola sta enako često prizadeta.

Takšno vnetje sklepov povzroča vselej bolečine, ki pa so lahko včasih tako hude, da postane bolnik popolnoma nepokreten.

Najtežja manifestacija revmatične vročice je tista na srcu, ker zapuša trajne okvare na tem za življenje najvažnejšem organu — TRAJNE OKVARE NA SRČNIH ZAKLOPKAH IN NA SRČNI MISICI, ki je pogošni motor celotnega krvnega obtoka.

Revmatično vnetje na srcu se pojavlja, kot že rečeno navadno pri ponovitvi obolenja in sicer v otroški dobi od 40–70 %, pri mlajših odraslih bolnikih pa v 15–30 % primerov. KADAR POVZROČI REVMATIČNA VROČICA ŽE V PRVI ATAKI TEŽJE UMRLJIVOST OKROG 4 %. Vnetja sklepov ne puščajo vidnih trajnih sprememb, ostajajo pa često trgajoče bolečine, ki se posebno rade oglašajo

ob spremembah vremena.

Akutni sklepni revmatizem je edina oblika revmatizma, ki ga danes moremo uspešno zdraviti. Zdravljenje je specifično in je take narave in tako zelo pomembno, da ga more in mora predpisovati in voditi le zdravnik. Zelo številna so zdravila, ki jih bolj ali manj uspešno uporabljamo pri zdravljenju. Največja skupina spada med kemično aktivne snovi, ki so po celem svetu v bistvu sestavljene iz enakih osnovnih snovi, vendar so označene z najrazličnejšimi imeni, ki so patentirana svojina različnih držav oziroma farmacevtskih tovarn. Kot pomožna sredstva so zelo efektivna antibiotična zdravila — posebno penicilinska skupina. Prav tako učinkovita je tudi tretja grupa zdravil, ki so hormonskega porekla in delovanja. Najuspešnejše je kombinirano zdravljenje. Usmerjanje takega zdravljenja pa je individualno, torej od osebe do osebe različno.

NASTALO JE ŽE MNOGO TRAGEDIJ RADI NESMOTRNEGA IN NESTROKOVNEGA ZDRAVLJENJA, zato je glavni namen tega dela sestava, da bi vsopbudili vse tiste, ki bolehalo na tej bolezni, POSEBNO CE STARŠE TAKO OBOLELIH OTROK K VSTRANJEMU IN VESTNEMU ZDRAVLJENJU tako dolgo, dokler ne bo pristojni zdravnik zdravljenja in opazovalne dobe ukini.

V posebno skupino prištevamo kronično potekajoča revmatična obolenja, za katera je osnovna značilnost, da njih nastanek ne nastopa tako akutno, torej ne burno. Le redkokdaj z manjšimi povišanji telesne toplote. Prav tako pa spadajo v to skupino sekundarna kronična revmatična obolenja, ki so direktna posledica akutne oblike, katera ni dokončno ugasnila, se torej ni pozdravila in tli dalje ter se v opaznih zagonih ponovno pojavlja. Največja in najpomembnejša skupina med kroničnimi revmatičnimi obolenji je takoimenovano revmatoidno obolenje sklepov. Podrobnejša definicija to skupino označuje kot bolezen, ki etiološki, torej po svojem izvoru še ni pojasnjena in se izraža kot sistemsko obolenje vezivnega tkiva z razkrojevalnim vnetjem v sklepih in sklep obdajajočih delih opornega aparata.

Nadaljevanje prihodnjic

samo mixal ima aktivno moč

- aktivna moč premaga vso umazanijo
- aktivna moč varuje vaše perilo

prvi jugoslovanski biološko razkrojni detergent
 belemu perilu daje dišečo svežino
 pisanimu perilu vme pristne barve
 tudi sodobne tkanine so tako lepo oprane, kot doslej le z zamudnim kuhanjem

karkoli perete - potrebujete le **mixal**

ZLATOROG MARIBOR

OSEBNA KRONIKA

Rojstva:

Olga Jevšenak, Kidričevo 46 — Andreja; Julijana Mesarec, Loperšice 14 — Marjana; Angela Pavlovič, Videm pri Ptuj 16/b — Zlatka; Marija Strašek, Potrčeva 23 — Roka; Neža Stojšek, Nadole 61 — Zdravka; Marija Vogrinec, Pavlovski vrh 8 — Branka; Milica Kostanjevec, Kahujova 3 — Urško in Mojco.

Poroke:

Leopold Perger, Med vrta 8 in Adela Korenič, Velenje, Jenkova 45.

Umrli so:

Marjeta Geč, Moškanjci 71, roj. 1914, umrla 1. marca 1972; Karol Volkner, Aškerčeva 4; roj. 1902, umrl 3. marca 1972; Terezija Dragar, Rogiška 7, roj. 1898, umrla 6. marca 1972; Jakob Voglar, Belšakova 65, roj. 1902, umrl 4. marca 1972.

REZERVIRANO ZA LJUJZKA

DOBER DEN DROGI BROLCI!

Droge brolke, zaj pa vas moren najprej pitati, kak ste kaj svoj ženski proznik proslavile no kak so se kaj pri darilih vaši luebi moške no lubčeki skozali? Mija z Micoj sma se mela joko fajm. Kak sen van že zodič pisa, sma se udeležila ene afeže veselice na keru pa sen doba občutek, da bla to boj moška kak ženska proslova. Naša krajevna skupnost na Suehen bregi je pripravla našin ta bojšin polovican eno zlo lepo prireditiv. Fse, kaj nosi jenko no je razpočenega, je predsednik naše skupnosti odbora s tremi fajglni, poleg pa je vsoki ženski še enega lubčeka stisna. Revež bogi na kunci že niti neje več sape meja od samega kušuevaja no je son prizna, da tejkjo pusekof v živleji še nikol neje raztola. Naša deca so pripravli mamican en lepi recitacijski no pevski program, mi dedi, ki smo bli tudi povobleni (saj ženske brez moških pač nemrejo iti na veselico) pa smo jin tak celo večer krulili pod vueha, še posebno po polnoči, gdo smo bli že fsi pod gasom no alkoholično prestrošeni.

Naš moški zbor je na ženski veselici sklena, ke mo letos v naši vesi naredili moško praznovaje dneva 40 mučeni-kof. V naši vesi nas je samo 30 moških pa mo pač zavolo toga praznovoli den 30 mučeni-kof...

Drgoč se nan je java Mihalek od Vejke Nedle. Pa poslušejmo kaj nan je napisal:

Drogi mi Lujzek!

Glih zaj sen priša domu z enega sestanka, na keru smo razprovllali kak pomagati liden, storin seveda — v jeseni njihovega živleja. Pri nas je po zodiži statistiki dosti tokih občonov, ki so ostali na stara leta sami v svojih bornih kočicah. Seveda pa momo že tuedi tokšne kmetije, ki so lepo zrihtane z vso potrebno kmečko mantrni-zacijo. Zaflikani no razčesani kak smo bili negda, gnes nesmo več.

Lujzek, zaj pa ti naj poven, kak je živeja negda v starih cajtih v Marprogi en totngrobar, ki si neje meja kaj z oblečti, saj je tudi jegova ženicka zlo revna bila. Na hlače mu je flikala flike gor na flike. Bila je tak boga, da je doj z krencof tiste pantle trgala kak novadno svojci napišejo pokojnin zodge poslovilne besede. S totih trokov je tudi sebi šivala oblačila. Tega je tota zadeva enkrat le na sodišče prišla. Sodnik je začeja kričati nad obema no je ojstro pita, kaj sta delala s tistimi trakovi, ki sta jih doj z vencov porezala. Prestrošena ženska je rekla: „Gespod sodnik — za flike sen mela, če ne verjete to poglednite...“ Te pa je vzdignola jenkico gor no pokozala, da si je s tistih trakov spodje hlače zašila. Na spredji stroni je pisalo „Na svidenje“, na zodiži stroni pa je pisalo „Zadnji srčni pozdrav...“

V tokšnen stiji je meja sešite mož tudi svoje spodnje hlače ali gate kak toti zadevi boj po domačem provimo. Na spredji stroni je pisalo „Počivaj v miru“, na zodiži stroni pa je pisalo „Na svidenje med zvezdami.“

Veš Lujzek, tistikrot so' bili hujdi cajti, penez neje bilo, kšefta tuedi ne, študenti neso poznali štipendij. Pri nas sta dvo fantiča študirala za dohtar. Eden je bija specialist za revmo eden pa za išijas. Enkrat sta se po vesi

šprancirala, pred jima pa je ša en starši moški, ki je eno nogo za soboj vleka no plonta. Te pa sta mloda dohtar ugotovlala, kaj za en beteg mojo toti stric. Eden je reka revma, drugi pa

išias. Nesta se mogla zedinti no sta ga pitala, kaj ga montra pa so jima oča odgovorli: Neman niti revme niti išiasa pač pa mon pune hlače...“

Vidiš Lujzek, tak se je negda v starih cajtih godilo na našen pueklasten sveti. Tejkjo te naj bo za gnes, no mo van več drugeti tjezen napisa, če me nede Matilda obiskala.

Srečno Vaš Mihalek od Vejke Nedle Zdravo Mihalek!

Hvala za tvojo pismo no se še kaj zglosi, saj vidin, da na jeziki nemaš dlake. Pa pasko se mej, da ti nede Urška na hlače napisala: „Počivaj v miru!“

Lujzek

POTREBE VELIKE — DENARJA MALO

(Nadaljevanje s 4. strani)

Živahna razprava se je razvila tudi okrog brvi, ki pelje prek Dravinje iz Stanečke vasi do TVI Majšperk. Stara in lesena brv je že skoraj dotrajala in obstaja nevarnost, da se bo kdo znašel v Dravinji, kajti vsak čas je pričakovati, da se bo brv sesula. Na sestanku krajevne skupnosti so določili tričlansko komisijo, ki bi naj problem preučila in predložila odboru krajevne skupnosti najboljšo rešitev. Pozneje pa bi prešli v širšo nabiralno akcijo, kajti krajevna skupnost ne premore sredstev za novogradnjo brvi. Nedvomno pa bo morala komisija, ki je bila zato določena, čim prej preprečiti uporabo brvi za motorna kolesa, ki jo danes tudi najbolj uničujejo. Že lani so organi milice v Majšperku postavili prometna znaka na obeh koncih brvi, o prepovedi uporabe za motorna vozila, vendar so se le-ti kaj kmalu znašli v vodi. Verjetno — bo moralo priti najprej do nesreče in šele potem bodo ljudje verjeli v nevarnost, ki preži nanje.

Na istem sestanku je program dela za leto 1972 podala tudi KO SZDL Majšperk, ki si je med drugim postavila za nalogo krepitev in izobraževanje občanov pri SLO in pa sodelovanje z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v Majšperku, kakor tudi sodelovanje s sredstvi javnega obveščanja. Istočasno pa so sklenili, da naj KO SZDL Majšperk dodeli majšperški Svobodi, ki je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev tik pred razpadom, 80.000 starih dinarjev začasno plačevanje honorarja dirigentom moškega pevskega zbora ter godbe na pihala in tamburaškega zbora. Verjetno pa bodo Majšperčani z izgubo „Svobode“ izgubili še tisti delček kulturnega življenja, ki so ga imeli doslej.

Načrti in potrebe v Majšperku so zelo velike, vendar zaradi pomanjkanja sredstev ne bo mogoče realizirati vseh želja občanov.

—mn—

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA PTUJ

RAZPISUJE

LICITACIJO

za prodajo mopeda znamke T colibri T-12.

Vozilo je v dobrem stanju — prevoženih le ca. 6.000 kilometrov.

Licitacija bo pri občinskem odboru Rdečega križa Ptuj, Prešernova ul. 7, 15. marca 1972 ob 9. uri.

Vsi zainteresirani morajo plačati pred licitacijo 10% polog.

MALI
OGLASI

GOSPODINJSKO POMOČNICO k štirilanski družini sprejem. Milena Blagajac, Majeričeva 10, Maribor.

PRODAM KRMO za živino. Ogled v nedeljo, 12. maj 1972, dopoldne pri Topolovec, Podlehnik 34.

PRODAM MLADO KRAVO simentalko, 7 mes. brejo. Vprašajte v Rogoznici 16, n. h.

POŠTENI manjši družini nudim brezplačno stanovanje za pomoč v gospodinjstvu. Pobrežje 93, Videm.

RAZNO rabljeno sobno pohištvo in zlozljivo posteljo prodam. Vprašajte v Panonski ulici 4, Ptuj, od 8.—10. ure in od 15.—17. ure.

PRODAM motorno kosilnico samohodko, malo rabljeno. Zg. Hajdina 68.

PRODAM KRMO. Marija Medeot, Budina 61.

PRAZNO ali opremljeno sobo v Ptuju iščem. Naslov v upravi.

IŠČEM ŽENSKO za štiri ure dnevno. Naslov v upravi.

VEČJO KOLIČINO slivovih sadik prodam. Jože Zidarič, Hum 50, Ormož.

NUDIM SOBO za triurno pomoč v gospodinjstvu v dopoldanskem času. Naslov v upravi.

VEČ PLEMENSKIH pasemskih prašičev (šved, jorkšir) 70—90 kg prodani. Lovrenčič, Rogoznica 60/a, Ptuj.

PRODAM HIŠO z vrtom na Pobrežju 118. Stanko Simonič, (vprašajte od 15. ure dalje).

RADIJSKI PROGRAM
18.50 Pogovor s poslušalci; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Vilija Petriča; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.00 Za prijetno razvedrilo; 22.00 Poročila; 22.15 Odaja za izseljenca; 23.00 Poročila; 23.15 — 01.00 V novi teden, vmes ob 24.00 Poročila; 01.00 Poročila.

spored

(Nadaljevanje s 13. strani)

VZGOJNI PROBLEMI. 18.55 SOLA SMUČANJA. 19.00 MESTECE PEYTON. 19.50 CIKCAK. 20.00 TV DNEVNIK. 20.25 3-2-1. 20.30 KVIZ 72. Pribl. 21.40 PREPOVEDANI VULKANI. 23.00 POROČILA.

SOBOTA, 18./III

9.35 TV v ŠOLI (do 11.00). 16.30 KOŠARKA OLIMPIJA:PARTIZAN. 18.00 OBZORNIK. 18.15 ŠTIRJE TANKISTI IN PES. 19.10 MOZAIK. 19.15 HUMORISTIČNA ODDAJA. 19.45 CIKCAK. 20.00 TV DNEVNIK. 20.25 3-2-1. 20.30 ZAKAJ BI VESELO NE PELI. 21.35 CIRCUS. 21.55 TEKMECA. 22.45 TV KAŽI-POT. 23.05 POROČILA.

ZAHVALA

Vsem, ki ste se z bolečino v srcu poslovili od moje ljube mamice

ZALIKE TOPOLOVEC

rojene Rodošek, iz Podlehnik

in jo v tako lepem številu spremili k počitku, najlepša hvala.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste okrasili njeno gomilo z rožami in nam stali ob strani. Hvala tudi g. župniku Pihlerju, patru Francišku in g. Šlehti za slovo ob grobu.

Vsem še enkrat hvala!

V Mariboru, 14. februarja 1972

Žalosten sin Slavko z družino.

Dravski potepuhi

se radi potepajo na Hajdini

To so Dravski potepuhi

Že večkrat smo poročali, da so na kakšni prireditvi v Hajdini skrbeli za razvedrilo in ples Dravski potepuhi. Ob neki priložnosti me je nekdo vprašal, kakšni so ti potepuhi, ki jim je Hajdina tako pri srcu.

Nimajo dolgih las in ne hodijo neobriti, ampak so to nadvse simpatični možje, ki so se s svojim prijetnim nastopanjem tako priljubili Hajdinčanom, da nobena zabava ne mine brez njih. Prav zato mislim, da je prav, da jih predstavimo tudi vam, dragi bralci.

Ker so ob dnevu žena igrali ženam in materam na Hajdini, sem izkoristila odmor med igranjem za kratek razgovor z vodjo ansambla, Rajkom Roterm, ki je bil zelo prijazen in je na moja vprašanja rad odgovoril. Čeprav pravijo, da radovednost ni lepa čednost, sem zabrenkala tudi na te strune in izvedela tole:

Ansambel „Dravski potepuhi“ je bil ustanovljen že pred 8 leti, v približno enaki instrumentalni zasedbi kot danes, le da so izvajalci sedaj popolnoma drugi. Trobento igra vodja ansambla Rajko Roter, na klarinet piska Anton Pernat, harmoniko razteguje Zdenko Stare, na kitaro brenka Martin Kirič, s kontrabasom pa se ukvarja Alojz Firbas. Vsak od članov ansambla je doma v eni izmed vasi na Dravskem polju, kjer tudi najraje nastopajo. Zato se jih je tudi prišlo ime Dravski potepuhi. Značilno je tudi to, da razen vodje ansambla nihče nima glasbene izobrazbe in so torej vsi amaterji. Pa tudi vodja se ne ukvarja le z glasbo, ampak je v zasebnem življenju avtoklepar v TAM.

Poleg glasbe se gredo tudi gradbenikov, saj trije gradijo hiše. To jim vzame veliko časa, tako, da ne morejo nastopati toliko kot bi radi in da bi ustregli vsem povabilom. Prav tako se ne morejo poglobiti v komponiranje novih melodij, s katerimi bi lahko prirejali samostojne koncerte. Želeli bi nastopiti tudi na ptujskem festivalu. To seveda šele takrat, ko bodo imeli več časa za študiranje svojih pesmi, da se bodo lahko temeljito pripravili.

Zanimalo me je, kako na njihovo pogosto odsotnost gledajo boljše polovice. Od začetka je bilo bolj hudo, a so se sčasoma pripravile na to, da same preživijo marsikateri večer. Včasih pa jih povabijo s seboj, da jim sobotni včeri hitreje minejo.

Na vprašanje, katero zvrst glasbe igrajo najraje, pravijo, da bi se težko odločili, ker jim je vse enako pri srcu in jo po potrebi prilagajajo obisku. Če je več mladih, igrajo moderne popevke, če pa so v večini starejši, pa ostanejo pri polkah in valčkih. Tako je vsem ugodeno. Od popevk pa najraje igrajo Serfezijevo Zena naj bo doma. To pa zato, ker malo zadeva tudi njih same, ki skoraj vedno puščajo žene doma.

Pevca si zaradi finančnih ovir ne morejo privoščiti, ker bi se s tem dvignila cena za njihove nastope. Sicer pa po mnenju poslušalcev to niti ni potrebno, saj Rajku Rotarju mikrofon prav tako pristoji, kot trobenta. Če pa mu pri petju pomaga še basist Firbas, si boljšega amaterskega dueta ne moremo zamišljati.

Ker so bili gostje v dvorani že nestrpni in bi radi spet plesali, sva morala najin razgovor končati. Imela sem le še toliko časa, da sem povprašala po njihovih željah. Kakor so skromni oni sami, tako so tudi njihove želje skromne. Radi bi čimveč nastopali in se tako izpopolnjevali in še izboljšali svoje igranje. Veseli bi pa bili tudi, če bi bilo povsod tako hvaležno občinstvo kot na Hajdini, kamor se bodo vedno radi prišli potepati, če jih bodo povabili.

To pa se bo prav gotovo zgodilo.

Tekst in foto:
S. Spolenak

Obvestilo

o sklicih zborov volivcev

Volivce občine Ptuj obveščamo, da je predsednik skupščine občine Ptuj v skladu z določbami 191. in 196. člena statuta občine Ptuj sklical zbere volivcev.

Zbori volivcev bodo ob 5. do 15. marca 1972.

PREDLOG DNEVNEGA REDA:

1. Izvolitev predsedstva zbora volivcev;
2. razprava o družbeno-ekonomskih izhodiščih za zbiranje in porabo sredstev za kritje družbenih potreb v občini ter o osnutku proračuna občine Ptuj za leto 1972;
3. razprava o poročilu krajevne skupnosti za leto 1971 in o programu dela krajevne skupnosti za leto 1972.

(Kraj in čas zbora volivcev določi odbornik občinskega zbora, vsak za svojo volilno enoto.)

Za območje krajevne skupnosti Ptuj so zbori volivcev sklicani po naslednjem časovnem redu:

- dne 7. marca 1972 ob 18. uri v poljedelško živinorejski šoli Turnišče za volivce (VIII. vol. enota): območje Turnišča;
- dne 9. marca 1972 ob 19. uri v dvorani na Miklošičevi ulici za volivce (VI. vol. enota): I. teren SZDL — mesto;
- dne 10. marca 1972 ob 19. uri v dvorani SZDL Vičava za volivce (I. vol. enota): Vičava, Orešje, Krčevina pri P., Rabelčja vas;
- dne 13. marca 1972 ob 19. uri v Narodnem domu v Ptujju za volivce (II. vol. enota): II. in III. teren SZDL — del starega mesta;
- dne 13. marca 1972 ob 19. uri v klubu Franca Krambergerja na Ormoški cesti 2 za volivce (III. vol. enota): V. teren in del IV. terena SZDL — mesto;
- dne 13. marca 1972 ob 19. uri v osnovni šoli Franca Osojnika za volivce (IV. vol. enota): IV. teren SZDL novi del mesta;
- dne 14. marca 1972 ob 19. uri v dvorani SZDL na Bregu za volivce (VIII. vol. enota): območje Brega;
- dne 14. marca 1972 ob 19. uri v gostilni Kuhar za volivce (V. vol. enota): Budina in Brstje;
- dne 15. marca 1972 ob 19. uri v novem gasilskem domu Spuhlja za volivce (V. vol. enota) Spuhlja.

(Zbori volivcev po ostalih območjih krajevnih skupnosti na območju občine Ptuj so objavljeni na krajevno običajen način.)

Tajništvo skupščine občine Ptuj

— ZARJAVELE VIJAKE lahko odvijemo, če kanemo nanje kapljo petroleja ali olja. Po krajšem presledku narahlo udarimo po glavi vijakov, da rja odpade.

RIBJI ZREZKI S SIROM

Vzemi: 3/4 kg ribe, sol, 15 dkg gob, 10 dkg sira, olje.
Očiščenim ribam odstranimo glave in hrbtnico; tako dobimo zrezke, ki jih posolimo in položimo v namazano kozico. Potrosimo jih z napol dušenimi gobami in naribanim sirom, nato pa jih pokapamo z oljem in spečemo v pečici.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage žene, mame
in stare mame

ŠTEFANIJE ŠACER

rojene Venta, iz Placarovc 5

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili
na zadnji poti ter darovalcem vencev in cvetja.

Posebna zahvala g. župniku in pevcem.

Žalujoči: mož, sin Franc z družino, hčerka Marija
z družino, hčerka Marta in mati

VODENI ŽLIČNIKI

40 dkg moke, 2 dl kropa, 2 jajci, zabela.

Moko polijemo s približno 2 dl kropa ter jo prav dobro zmešamo v testo. Nato primešamo temu testu jajci, ga še enkrat premešamo in izoblikujemo iz njega z mokro žlico majhne žličnike ter jih skuhamo v slanim kropu. Vro naj vsaj četrt ure. Nato jih ocedimo, polijemo z mrzlo vodo in stresemo v kozico ali na pekač, v katerem smo na masti prepražili drobtinice, ali jih dobro pregrejemo.